

3 Aruba

‘We zoeken naar structurele oplossingen in plaats van mensen in de gevangenis te plaatsen’

9 Wereld

Pentagon reageert fel op woorden Noord-Korea

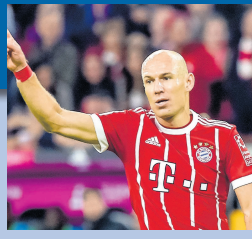
10 Economie

Arcadis werkt aan kustbescherming New York

12 Sport

Robben: Met geld maak je geen doelpunten

Na consultatiegesprekken met gouverneur MEP en POR zien mogelijkheden en willen stabiel kabinet

ORANJESTAD — De partijleiders van AVP, MEP, POR en RED waren gisteren op audiëntie bij gouverneur Alfonso Boekhoudt. Uit deze eerste consultatiegesprekken is gebleken dat AVP, zoals al eerder aangekondigd, de formatie overlaat aan de andere drie partijen.

Dit was voor de vier partijen het eerste consultatiegesprek met de gouverneur na de verkiezingen van afgelopen vrijdag. MEP-leider Evelyn Wever-Croes zegt dat zij met gouverneur Boekhoudt heeft afgesproken de inhoud van hun gesprek niet aan het publiek bekend te maken. Wel is het zo dat MEP geen haast heeft om een mogelijke formatiepoging te doen met POR. “Alles moet zijn beloop nemen. We willen niet snel een akkoord sluiten en onderweg opeens een situatie tegenkomen waar van tevoren geen duidelijke afspraken over zijn gemaakt en dat daarna de regering weer valt. Dat is juist wat je als coalitie wilt vermijden.” De voorkeur, mocht Wever-Croes formeel worden aangewezen als informateur, gaat nog altijd uit naar een

zo breed mogelijke coalitie. Een met AVP lijkt echter uitgesloten, niet vanwege onderlinge conflicten maar omdat de partijprogramma's teveel van elkaar verschillen op gebied van onder meer corruptiebestrijding en openbare financiën. Volgens Wever-Croes zijn er in dat opzicht meer overeenkomsten met de programma's van POR en RED. Komt er echter geen regeerakkoord, dan heeft MEP geen moeite met een gang naar de oppositiebanken, aldus de MEP-leider.

Geheime agenda's POR-leider Otmar Oduber zegt tegen de gouverneur te hebben herhaald geen coalitie met AVP te willen. “Het proces gaat nu langzamerhand van start om te kijken of een regering met twee of

drie partijen gevormd kan worden”, aldus Oduber, die aandringt op stabiliteit en in zijn woorden ook verzoening zoekt met de partij met wie hij in het verleden menig conflict heeft gehad. “Het heeft geen zin om een regering te vormen die niet de komende vier jaar gaat zitten en waarin geheime agenda's zijn om de ander te laten struikelen.” Oduber zegt zegt in ieder geval voorstander te zijn van een kabinet met zeven ministers, wat een harde voorwaarde is van MEP voor het vormen van een nieuwe regering. Ook zegt hij bereid te zijn om de tafel te zitten met RED, al noemt hij als fundamenteel struikelpunt de wens van RED om cannabis te legaliseren voor recreatief gebruik. “Maar we kunnen altijd met elkaar in gesprek. Er zullen vast ook wel punten in ons programma zijn waar andere partijen moeite mee hebben. Er kan altijd water bij de wijn.”

Vervolg op pagina 2.

VN roepen Suu Kyi op Rohingya te ontmoeten

Het aantal vluchtelingen dat in Bangladesh is aangekomen, is inmiddels gestegen tot 480.000.

GENÈVE — Myanmars leider Aung San Suu Kyi moet persoonlijk leden van de vervolgte moslim-Rohingya-minderheid ontmoeten. Deze oproep deden mensenrechtenskundigen van de Verenigde Naties aan Suu Kyi.

Myanmar heeft de beschuldigingen van de VN over betrokkenheid van het leger bij 'etnische zuiveringen' tegen de Rohingya steeds tegengesproken. De moslim-

minderheid ontvlucht Myanmar massaal sinds het leger een offensief begon in reactie op aanvallen van Rohingya-opstandelingen op 25 augustus.

Het aantal vluchtelingen dat in Bangladesh is aangekomen, is inmiddels gestegen tot 480.000, melden internationale hulporganisaties. De VN-deskundigen zeggen dat beloftes van Suu Kyi om de crisis aan te pakken tot op heden 'een leeg gebaar' zijn geweest, aangezien zoveel Rohingya op de vlucht zijn geslagen.

Dader Facebook-moord Arnhem uit jeugd-tbs

ARNHEM — De rechter in Arnhem vindt behandeling van de twintigjarige Jinghua K. in een justitiële jeugdinrichting niet langer nodig. De man stak toen hij veertien jaar was de Arnhemse Winsie Hau (15) dood. Het Openbaar Ministerie wilde dat hij langer vast bleef zitten, maar de rechter heeft vandaag besloten dat hij onder strenge voorwaarden op vrije voeten komt.

De dood van Winsie Hau in 2012 werd bekend als de Facebook-moord. Het Arnhemse meisje zou op Facebook hebben geroddeld over haar vriendin Polly W. (16).

Polly en haar vriendje Wesley C. (17) wilden wraak nemen en haalden Jinghua K. over om Winsie Hau neer te steken. Het meisje overleed vijf dagen later aan

haar steekwonden. Jinghua K. heeft volgens de rechter een positieve ontwikkeling doorgemaakt. Verlenging van de jeugd-tbs lijkt die ontwikkeling te stagneren,

Famia Planea deelt proefpakket condooms uit Internationale Anticonceptie Dag

Foto: Melissa Stamper

ORANJESTAD — Vandaag wordt wereldwijd stil gestaan bij de Dag van Anticonceptie. Deze dag wordt ieder jaar door seksuologen, medisch specialisten en andere belangenorganisaties gevierd, zo ook door stichting Famia Planea Aruba. Voorlichter Jonathan Trinidad vertelt Amigoe dat het dit jaar extra speciaal is, aangezien de Dag van Anticonceptie dit jaar voor de tiende keer gevierd wordt.

Medewerkers van Famie Planea gaan daarom vandaag de straat op om 'proefpakketjes' uit te delen met als slogan, 'purbami...gustami...bo sa unda pa hayami!' ofwel probeer het uit, vindt je het fijn, dan weet je ons te vinden!

Vanessa Almarante, ook werkzaam bij Famia Planea, legt uit dat ze deze proefpakketjes uitdelen bij diverse punten op het eiland, onder meer langs Colegio Arubano, op De La Sallestraat ter hoogte van Coffee House en voor Renaissance Hotel.

Het proefpakketje bestaat uit drie reguliere condooms en een condoom met smaak. Voor de stichting is het van belang dat er niet alleen informatie beschikbaar is maar ook de juiste informatie wordt vertrekt aan de bevolking. De stichting heeft als doel seksuele voorlichting te geven en anticonceptie toegankelijk te maken. Volgens Trinidad gaat verandering niet zomaar, vooral als het gaat om onderwerpen zoals seksualiteit. “Maar door tien jaar hard te werken

en het gebruik van voorbehoedsmiddelen te stimuleren, zien we een stijging in het aantal leden en zien we ook dat jongeren bewuster zijn. Zij zijn opener als het gaat om dit thema, we krijgen veel vragen via onze Facebookpagina. We zien nu al de vruchten van ons harde werken en willen graag de komende tien jaar hard blijven werken om de bevolking bewuster te maken zodat ze de juiste keuzes kunnen maken als het gaat om hun seksuele gezondheid”, zegt hij.

Journalist Turkse oppositiekrant vrijgelaten

ISTANBUL — De Turkse rechter heeft gisteravond de vrijlating gelast van de in eigen land gerespecteerde journalist Kadri Gürsel. Die was als politiek commentator werkzaam bij de oppositiekrant Cumhuriyet.

Hij werd vorig jaar met verscheidene andere collega's, onder wie hoofdredacteur Murat Sabuncu, opgepakt op beschuldiging van banden met Koerdische

rebellens en betrokkenheid bij de mislukte staatsgreep en zat elf maanden vast. Vijf andere aangeklaagden blijven volgens de Turkse media in hechtenis.

Het linkse, seculiere dagblad Cumhuriyet had vaak kritiek op de PK-partij van president Recep Tayyip Erdogan. In totaal zeven-tien medewerkers werden opgepakt en in staat van beschuldiging gesteld. Het proces wordt op 31 oktober voortgezet.

Foto: AFP

Journalist Kadri Gürsel kust zijn vrouw na zijn vrijlating uit de gevangenis.

Langer wachten op Nederlanderschap wankelt

DEN HAAG — De verlenging van de naturalisatietermijn van vijf naar zeven jaar wankelt. De PvdA laat weten dat de fractie in de Eerste Kamer tegen het voorstel gaat stemmen. Het hangt nu op de steun van 50Plus.

Vorig jaar juni stemden de sociaaldemocraten in

de Tweede Kamer nog wel in met de verlenging. “Het stond in het regeerakkoord maar is geen wens van ons”, laat Tweede Kamerlid Attje Kuiken van de PvdA weten. De verlenging is wel een wens van coalitiepartner VVD. De liberalen zien de termijn voordat buitenlanders in aanmerking komen voor het Nederlanderschap het liefst verdubbelen naar tien jaar.

In de Eerste Kamer is het wetsvoorstel vandaag besproken met staatssecretaris Klaas Dijkhoff (Veiligheid en Justitie). De PvdA

zal het niet steunen en 50Plus twijfelt. Die partij steunde net als de PvdA het voorstel wel in de Tweede Kamer. Zonder steun van de ouderenpartij strandt het in de Eerste Kamer. 50Plus wil eerst nog antwoord van Dijkhoff op een aantal vragen, voordat de partij het standpunt bepaalt.

Een woordvoerder van het ministerie van Veiligheid en Justitie laat weten dat er ‘rekening is gehouden’ met de mogelijkheid dat de PvdA geen steun zou geven. “Maar we denken dat we met dit voorstel nog steeds

een meerderheid kunnen halen.” Door verlenging van de naturalisatietermijn kunnen buitenlanders volgens het kabinet beter integreren en participeren in de samenleving. “Het voorstel beoogt te bevorderen dat straks mensen die naturaliseren in hogere mate deelnemen aan de Nederlandse samenleving en langere tijd de gelegenheid hebben gehad een diepere band met onze meest fundamentele normen en waarden op te bouwen”, liet Dijkhoff eerder weten op vragen van de Kamer.

Het kabinet kwam eind 2013 met het voorstel. De stemming in de Eerste Kamer is volgende week.

MEP en POR zien mogelijkheden en willen stabiel kabinet

Vervolg van pagina 1

RED-leider Ricardo Croes zegt geen probleem te hebben met het laten vallen van cannabis voor recreatief gebruik, zolang medicinaal gebruik - een punt waar alle drie de partijen het over eens zouden zijn - wel op tafel blijft. Verder zegt hij niet weg te willen lopen voor de verantwoordelijkheid mocht hij worden gevraagd om deel te nemen aan het volgende kabinet.

Eerder in de middag was AVP-leider Mike Eman als eerste bij gouverneur Boekhoudt. Hij nam een grote groep AVP-aanhangers mee die hem vervolgens bleven opwachten bij Fort Zoutman. Na zijn gesprek met de gouverneur gaf Eman te kennen dat AVP de drie andere partijen die zetels hebben gekregen de ruimte geeft om een coalitie te vormen.

Eman zegt het zorgelijk te vinden dat al voor de verkiezingen de partijen MEP en POR elkaar zouden hebben benaderd via een - volgens Eman - voor beide partijen 'invloedrijk persoon'. "Wij vermoeden dat er een stembusakkoord is gemaakt. Wie weet is de formatie al veel verder dan we denken." Zowel MEP-leider Evelyn Wever-Croes als POR-leider Otmar Oduber verklaren later op hun beurt dat dit niet waar is. Eman zei tenslotte tegen de aanwezige pers dat AVP in de tussentijd plannen gaat maken voor wanneer zij weer met een meerderheid in de regering

Mike Eman arriveert met AVP-aanhangers.

zitten. Eman geeft aan dat hij niet naar het parlement gaat en dat hij zich nu wil gaan concentreren op het verjongen van de partij en het vinden van zijn opvolger. Eenmaal terug in het partijhuis van AVP sprak Eman zijn aanhang nogmaals toe. Hier gaf hij te kennen dat het de taak is van de partij nu om 'de eigen mensen en het volk van Aruba' te beschermen. Hij riep zijn aanhang op om met dezelfde aantallen de straat op te gaan, mocht een door de AVP-aangesteld hoofd van dienst worden ontslagen of een AVP'er politiek wordt vervolgd.

POR-lijsttrekker Otmar Oduber.

MEP-partijleider Evelyn Wever-Croes.

Vandaag en morgen spreekt gouverneur Boekhoudt met de andere partijen die hebben deelgenomen aan de verkiezingen, de president van de Centrale Bank van Aruba, de directeurs van Directie Financiën, Apfa, AZV en SVB, de voorzitter van Atia, Landsbemiddelaar Anselmo Pontilius en oud-gouverneur Fredis Refunjol. Op 27 oktober zit het nieuwe parlement. Deze kan beslissen of het demissionaire kabinet kan blijven zitten of een zakenkabinet aanwijzen tot de nieuwe regering is geïnstalleerd.

Ricardo Croes van RED.

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheek

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

587-0002

STICHTING BLOEDBANK ARUBA

CADA GOTA TA CONTA

OP=OP
voordeelshop

NIEUW! XXL STORE!

29 SEPTEMBER GEOPEND!
ITALIESTRAAT 38 EAGLE

VACATURE

Romar Trading is een succesvolle import, groothandel en distributie bedrijf met over 25 jaar ervaring op het gebied van consumentengoederen op Aruba. Ons bedrijf importeert toonaangevende producten zoals:

Diageo: Johnnie Walker, Old Parr, Smirnoff, Guinness, Heineken: Heineken Amstel Bright, Pepsico: Pepsi Cola, Tropicana, Gatorade, Ocean Spray, Frito Lay, Concha y Toro wijnen, S.C. Johnson producten, Heinz Foods.

Voor ons bedrijf in 'fast consumer goods' op Aruba zoeken wij een Financieel Manager

Als Financieel Manager ben je verantwoordelijk voor een betrouwbare, volledige en tijdige vastlegging van de bedrijfsadministratie en zorg je voor een zo goed mogelijke inrichting van de administratie en de administratieve processen. Je geeft leiding aan de afdeling administratie en aan de nieuw op te richten Internal Audit department, controleert inkomsten, uitgaven en cashflow, stelt periodieke rapportages en jaarrekeningen op en bent aanspreekpunt voor de directie. Je stelt budgetten en lange termijn planning op en assisteert in strategische planning. Je rapporteert direct aan de directie.

Voorbeelden van werkzaamheden zijn: het instrueren en begeleiden van de administratieve medewerkers, hun vragen beantwoorden, toezicht houden op de kwaliteit van de administratie, taken verdelen en activiteiten coördineren, met medewerkers van andere afdelingen overleggen, het informeren en adviseren van de directie, het opstellen van maandrapportages en voorbereiden van de jaarrekening.

De Financieel Manager heeft diepe inhoudelijke kennis op financieel, administratief en organisatorisch gebied en is thuis in verzekeringen, belastingen en juridische zaken. De Financieel Manager draagt de verantwoordelijkheid voor de hele afdeling administratie.

Functie eisen:

Je bent een administratief specialist, bent thuis in verzekeringen, belastingen en juridische zaken en hebt veel affiniteit met ICT, beschikt over een uitstekend gevoel voor cijfers, een goed ontwikkeld analytisch denkvermogen en uitstekend ontwikkelde communicatieve vaardigheden en leidinggevende capaciteiten. De functie vereist een hoge mate van zelfstandigheid. Je hebt een opleiding op minimaal HBO-niveau, en meerdere jaren ervaring in een gelijkwaardige functie. Een opleiding in accountancy en kennis van Exact is een pre. Je spreekt en schrijft vloeiend papiaments, spaans, engels en nederlands. De functie vereist verhuizing naar Aruba.

Wij bieden:

Een uitdagende functie in een interessant bedrijf waar de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Marktconform salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden.

vacature@romartrading.com

Een schriftelijke boekhouding toets kan onderdeel zijn van de selectie procedure. Alle sollicitaties zullen strikt vertrouwelijk worden behandeld.

OPEN AN ARUBA BANK TIME DEPOSIT ACCOUNT AND RECEIVE A AWG. 100 BONUS!

HOW WE HELP
YOU GROW

- Minimum deposit AWG 5,000.-
- Switch and SAVE with highest interest rate on the market: 2.65%
- Applicable only for Time Deposit of 5 years.
- Applicable for applicants during period of September 14th – October 14th, 2017.
- Bonus applies to new customers and existing customers with fresh funds.

Apply on www.arubabank.com

This Time Deposit campaign, which will commence on September 14, 2017 and will end on October 14, 2017, is open to Retail customers of Aruba Bank and new Retail customers. To open the Time Deposit a minimum deposit of AWG. 5,000 is applicable. A switch bonus of AWG 100.- is applicable for Retail customers who switches their savings account from another Financial Institution and opens a Time Deposit of minimum AWG. 5,000. Minimum switch bonus is AWG. 100 and a maximum AWG. 500. The Time Deposit rate during the campaign is 2.65% p.a., for a minimum term of five years. Aruba Bank reserves the right to extend, shorten or withdraw the campaign at any time. Any such notice will be announced in the newspapers, TV, radio and website.

www.arubabank.com

Arubabank

Alexander van Dam over Veiligheidshuis:

‘We zoeken naar structurele oplossingen in plaats van mensen in de gevangenis te plaatsen’

ORANJESTAD — Het nieuwe gebouw van het Veiligheidshuis in de Rumbastraat werd vorige week in gebruik genomen. In dit nieuwe gebouw van het Openbaar Ministerie (OM) zetelen het parket van de PG en het parket van de hoofdofficier van justitie. Bovendien staat dit nieuwe gebouw gelijk aan een nieuw begin in het bestrijden van criminaliteit. De centralisatie van de justitiële diensten moet zorgen voor een betere samenwerking tussen de justitiële ketenpartners zoals politie, justitie en zorg. Hierbij staat integrale kennisdeling tussen alle partners centraal.

Amigoe spreekt met procureur-generaal Alexander van Dam over wat dit Veiligheidshuis precies voor Aruba moet betekenen.

Wat is het doel van het Veiligheidshuis?

“Het Veiligheidshuis richt zich met een multidisciplinaire aanpak vooral op het helpen van jeugdigen of jongvolwassenen die overlast bezorgen. Dit kan gaan van huiselijk geweld tot veelplegers tot verslaafden. Er worden dossiers bijgehouden die beschikbaar zijn voor de instanties die deze informatie nodig hebben. Uiteraard is er een geheimhoudingsregeling maar de partners moeten wel over de nodige informatie beschikken zodat

we een goede inschatting kunnen maken van de noden van de verdachte. Door het kijken naar iemands verleden zoeken we naar structurele oplossingen in plaats van mensen zomaar in de gevangenis te plaatsen. Zo kan je bijvoorbeeld een verslaafde een afkickprogramma aanbieden en misschien zelfs woonruimte. Uiteraard is dit is niet de oplossing voor alle problemen op Aruba. Dat wil ik niet pretenderen. Bovendien blijft iedereen die in aanraking komt met politie verantwoordelijk voor zijn eigen leven. Het is niet de bedoeling dat als iemand kiest is er een geheimhoudingsregeling maar de partners moeten wel over de nodige informatie beschikken zodat

Hoe wordt de samenwerking tussen verschillende ketenpartners in de praktijk toegepast?

“Het idee is dat de ketenpartners fysiek bij het OM in de daarvoor bestemde overlegruimte met elkaar zaken bespreken van die dag of week. Deze momenten moe-

ten we nog organiseren. Er is een bedrag vrijgemaakt voor het Veiligheidshuis en hiermee zullen we onder andere een procesmanager aanneemen die als soort van helikopter zal fungeren tussen de partners. Dit zal iemand zijn die vanuit het OM werkt en ervoor zal zorgen dat de

relevante informatie aanwezig en op orde is, zodat hij of zij de andere partijen gepast kan aansturen.”

U had het in uw toespraak over de ZSM-aanpak. Wat houdt dit precies in?

“Mijn droom is dat we de zogenaamde ZSM-aanpak

gaan toepassen. ZSM staat voor Zo Spoedig Mogelijk dat betrekking heeft op het feit dat we zo snel mogelijk na de aanhouding van een verdachte een afdoeningbeslissing nemen. Stel dat een verdachte op het politiebureau binnenkomt, moeten we meteen kijken wat we met hem of haar doen. Dit kan gaan van het aanbieden van een transactie, tot een voorgeleiding bij de rechter-commissaris of schadebemiddeling. Er is zelfs ook een mogelijkheid tot reclassering. Dit is allemaal afhankelijk van de noden van die persoon. Bij huiselijk geweld zou het onderliggend probleem bijvoorbeeld alcoholgebruik kunnen zijn. Dan zouden we de verdachte een traject aan kunnen bieden om dit probleem te reguleren. Uiteindelijk draait het allemaal om de bescherming van de samenleving door te voorkomen dat mensen afglijden en in de criminaliteit terechtkomen. Dit doen we door meer inzicht te creëren in de achtergronden van mensen die op het snijvlak zitten van zorg en strafrecht.”

Weglicht

Een vrouw parkeerde haar grijze pick-up op haar erf in Madiki. Op zaterdag was de auto nog intact en op slot maar in de daaropvolgende nacht hoorde ze opeens geruis buiten haar huis en zag ze een man wegfietzen. Toen ze naar haar auto ging kijken zag ze dat onbekenden de linker en rechter achterverlichting hadden weggenomen.

Tandjes tuffen

Een man schopte tegen een hekje bij nachtclub de Olde Molen waardoor het hekje tegen zijn tanden knalde. Bewakers van de club spraken de man aan op zijn gedrag waarop die zei dat hij van de immigratiedienst was en de bewakers hem niets konden doen. Daarop besloten ze de man te verwijderen en vast te houden tot dat de politie kwam. Die zag dat de bezoeker geen uitwendige letsels had maar adviseerde hem toch om aangifte te doen tegen de bewaker die hem zou hebben mishandeld aangezien de bezoeker dat beweerde. Een toeschouwer kwam uitleggen dat het afkeurenswaardig was hoe de bewakers te werk waren gegaan.

Smijt eruit

Agenten zagen dat een man de uitsmijters van Gusto Nightclub bleef treiteren en uitschelden. De politie sprak de man streng aan op zijn gedrag maar de man bleef lastig doen en probeerde de club binnen te komen. Hij bedreigde de uitsmijter zelfs met een bierflesje. De politie zag dit allemaal gebeuren en hielden de man ter ontuchtering aan en brachten hem naar het politiebureau.

Terug naar je eigen land

Een bejaarde vrouw werd beledigd door iemand met een andere politieke mening bij Esso Heights in San Nicolas. Ze vertelde de politie dat haar buurman had gezegd dat ze terug naar haar eigen land moest gaan, Haïti. De man zou de dag ervoor ook al vervelend hebben gedaan. De politie wilde met de man praten, maar hij bleek niet thuis te zijn.

KPA tevreden over gedrag burgers

Geen lik-op-stuk aanhoudingen tijdens verkiezing

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) is tevreden met het verloop van de verkiezingen afgelopen vrijdag. “De Arubaanse gemeenschap heeft zich, op een belangrijk moment voor het Land, naar verhouding goed gedragen”, aldus de KPA in een persbericht. De aankondiging van het lik-op-stuk-beleid heeft haar vruchten afgeworpen, niemand werd aangehouden.

Vrijdagochtend vijf uur waren er meer dan 175 agenten op de been om gedurende de dag de openbare orde te handhaven. In elk kiesdistrict waren agenten met duidelijke instructies aanwezig om vooral tijdens de openingstijden van de stembureaus, van acht uur ’s morgens tot zeven uur ’s avonds,

voldoende controle te kunnen uitoefenen. Bij alle stembureaus waren agenten aanwezig om zorg te dragen voor een ordentelijk verloop. Volgens de politie waren er kleine incidenten maar is niets uit de hand gelopen.

Drooglegging

Het alcoholverbod, dat don-

derdagavond inging en tot zaterdagochtend duurde, werd door de politie streng gehandhaafd. Bij controles bleken vier ondernemingen toch alcohol te schenken, zij werden gesloten, zo meldt het KPA.

Zondag werden agenten ingezet om de parade van partij MEP te begeleiden. Deze vertrok rond half een ’s middags vanuit YMCA San Nicolas en eindigde bij het partijhuis van MEP in Santa Cruz. Gedurende en na de parade zorgde politieaanwezigheid ook hier voor een goed verloop.

‘Intrekking MB is een recht en geen gunst’

Nieuwe taxiwet op de valreep aangenomen

ORANJESTAD — De bij taxichauffeurs verfoeide twee Ministeriele Besluiten (MB), waarin het overdragen van een taxivergunning aan een familielid werd verboden, zijn verleden tijd. Drie dagen voor de verkiezingen kwamen minister president Mike Eman en minister van Transport Mike de Meza met een nieuwe MB, die op 19 september werd ondertekend. De taxichauffeurs zijn opgelucht dat vergunningsoverdracht weer zwart op wit staat.

De twee gewraakte MB’s, in mei en juni van vorig jaar, kwamen van voormalig Transport-minister Otmar Oduber. Ze moesten de branche reguleren en veiliger maken, met een duidelijk zichtbare tariefkaart, een verbod op voertuigen met het stuurwiel aan de rechterkant en een register met hulphauffeurs waaruit taxi- en au-

tobuschauffeurs kunnen kiezen.

De chauffeurs werden onaangenaam verrast toen in hetzelfde MB een streep gezet werd op het overdragen van de taxivergunning aan een familielid, wat gebruikelijk is op Aruba, bijvoorbeeld bij het overlijden of met pensioen gaan van de chauffeur. De minister meende dat er oneigenlijk gebruik was ontstaan door deze werkwijze, waarmee de - in hoeveelheid beperkte taxivergunningen - van eigenaar verwisselen konden, bijvoorbeeld door een familielid op het adres van het gezin in te schrijven.

De minister deed een mondelinge toezegging, dat het overdragen per geval bekeken zou worden, maar de chauffeurs namen hier geen genoegen mee en stapten naar de LAR-rechter. Uiteindelijk bleek deze langlopende procedure niet meer nodig.

Visser verdrinkt aan noordkust

ORANJESTAD — De 28-jarige Angelo Croes overleed gisteravond toen hij van de rotsen bij Dos Playa uitgleed en in zee viel. Hij was daar om samen met vrienden te vissen.

De melding van het ongeval kwam gisteravond rond half tien bij de centrale van het alarmnummer binnen. De brandweer alsook een poli-

tiepatrouille rukten direct uit. Ook de kustwacht en de ambulancedienst werden ingezet en parkwachters van nationaal park Arikok werden op de hoogte gesteld. In eerste instantie werd gemeld dat de mannen bij Boca Prins zouden zijn maar al gauw bleek dat ze bij Dos Playa waren. Nadat Croes in de zee was gevallen en zijn vrienden hem niet zagen, werden de

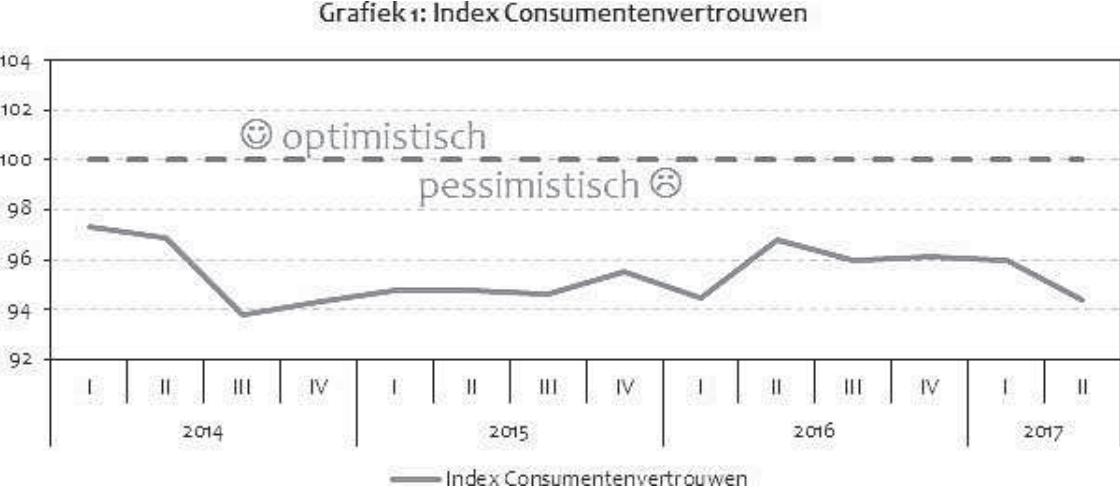
hulpdiensten ingeschakeld. Eenmaal ter plekke gingen medewerkers van de kustwacht en de brandweer op zoek naar het slachtoffer. Het duurde lang voordat zijn lichaam werd aangetroffen op het strand van Dos Playa Chiquito. Om kwart over een ’s nachts werd Croes, die naast visser in de uitgaanswereld ook bekend is als DJ, doodverklaard door de dienstdoende politiearts.

CBA-onderzoek consumentenvertrouwen:

‘Consumenten pessimistisch over financiële positie overheid en arbeidsmarkt’

ORANJESTAD — Het consumentenvertrouwen is in het tweede kwartaal van 2017 opnieuw verslechterd. Dat is de uitkomst van de meest recente Consumer Confidence Survey (CCS) van de Centrale Bank van Aruba (CBA). Consumenten zijn met name negatief over de toekomstverwachtingen van de financiële positie van de overheid en vooruitzichten op de arbeidsmarkt.

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de toekomstverwachtingen van de consumenten gedurende vier achtereenvolgende kwartalen pessimistischer zijn geworden. De overgrote meerderheid van de respondenten (79,5 procent) verwacht dat de prijzen in de komende zes maanden zullen stijgen. In het eerste kwartaal dacht 69,3 procent van de consumenten dat de prijzen het

daaropvolgende halfjaar zouden stijgen.

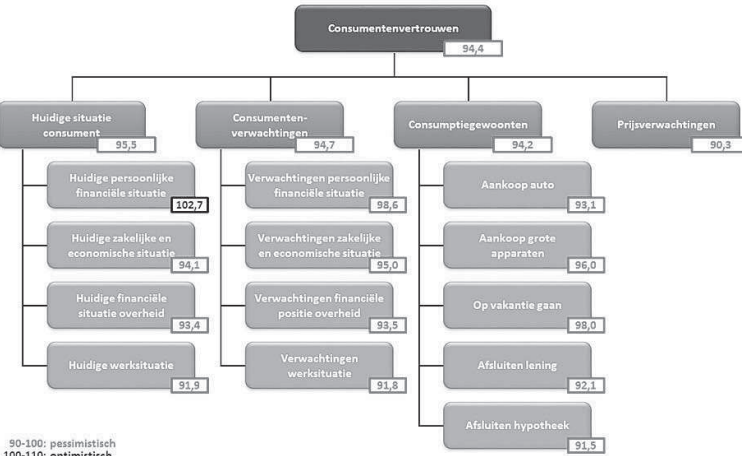
Uitstel aanschaf

Bovendien zijn alle componenten met betrekking tot consumptiegewoonten, in het tweede kwartaal van 2017 fors verslechterd. “De meeste consumenten hebben aangegeven dat het niet de juiste tijd was om een auto (72,5 procent) of grote apparaten

(52,3 procent) te kopen, dan wel een lening (75,2 procent) of een hypotheek (83,4 procent) af te sluiten”, stelt CBA. Deze cijfers laten een verdere daling zien van het consumentenvertrouwen, vergeleken met het eerste kwartaal van dit jaar. Toen dacht 54 procent van de consumenten dat het niet het geschikte moment was om een auto te kopen, een lening

af te sluiten (56,0 procent) of een woninghypotheek (69,5 procent) aan te gaan. Het aandeel van de consumenten dat de aankoop van grote apparaten uit wilde stellen, lag op 45,6 procent. 35,8 procent van de consumenten vond het toen geen geschikt moment om op vakantie te gaan. Ondanks de algemene negatieve sentimenten waren de consumenten wel positief over hun

Grafiek 2: Componenten Index Consumentenvertrouwen

huidige persoonlijke financiële situatie.

Onzekerheden

Volgens de CBA is de daling van het consumentenvertrouwen vooral te wijten aan toekomstige onzekerheden en voorzichtigheid bij het doen van grote aankopen, hetgeen slechts marginaal wordt verminderd door een verbetering van het consumentensenti-

ment over de huidige situatie. In het eerste kwartaal van dit jaar daalde het consumentenvertrouwen ook al. De Centrale Bank vond toen dat er sprake was van een ‘aanhoudende negatieve consumentenstemming’. In grafiek 1: Index Consumentenvertrouwen is te zien dat het vertrouwen sinds het eerste kwartaal van 2014 door de CBA als ‘pessimistisch’ wordt beschouwd.

Politie-inspecteur aangehouden voor verduistering

SAN NICOLAS — Een inspecteur van het Korps Politie Aruba (KPA) is onlangs door de Landsrecherche aangehouden in verband met ‘een intern onderzoek’, zo liet het korps gisteren in een persbericht weten.

Politiewoordvoerder Lito Lacleé vertelt Amigoe dat de inspecteur met initialen S.D. wordt verdacht van verduistering. Details kent hij niet en mogen bovendien, in verband met het lopende onderzoek, niet met het publiek gedeeld worden. In het persbericht van gisteren werd slechts gemeld dat het om een hoge politiefunctionaris ging. Lokale media melden echter dat al langer klachten waren ingediend tegen de vrouwelijke inspecteur, omdat zij onder meer spullen zou hebben verkocht die niet van haar waren.

Aruba Art Fair

Van Aruba een kunsteiland maken

ORANJESTAD — Als het aan organisator Tito Bolivar van de Aruba Art Fair (AAF) ligt, wordt Aruba het volgende ‘kunsteiland’, een plek waar mensen naar toe willen om de lokale kunstsfeer mee te maken, voor lokalen én toeristen. Maar hoe krijg je de lokale bevolking zover dat ze geïnteresseerd raken in kunst? In een interview met *Amigoe* legt hij het idee uit achter Aruba Art Fair.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Het idee om een kunstbeurs te houden kwam toen Bolivar op reis was in Colombia. Daar kwam hij in aanraking met publieke kunst en kunstcafé's. Een wereld opende zich, hij was erg onder de indruk van de *murals*, de muurschilderingen die hij in de straten van Colombia tegenkwam. Hij vroeg zich af of er iets vergelijkbaars op het eiland te zien was. Zo begon zijn zoektocht naar kunst op het eiland Aruba. “Toen ik hier kunst zocht was het vrij droog, er was niet zoveel gaande, er waren geen kunstcafé's of dagelijkse gedichtenvoordrachten. Er worden maandelijks *poetry nights* georganiseerd maar het is niet zo toegankelijk voor iedereen.” Hij zocht lokale kunstenaars op om te kijken waar ze mee bezig waren. “Ik wilde iets opzetten maar moest eerst nagaan hoe ik als gewone man kunst in beweging kon brengen op het eiland. Met deze aanpak begon ik met AAF. Ik wilde een *movement* beginnen.”

Tegen de stroom in
“Waarschijnlijk is het erg vreemd voor kunstenaars dat iemand zoals ik, die niet in de kunstwereld zit, kunst aan de man wil bren-

gen”, lacht hij. Hij gebruikt zijn jarenlange ervaring in het organiseren van evenementen en volgens hem maakt dat het AAF anders dan normale kunstbeurzen. “Ik ben gekomen om alle regels te breken”, stelt hij. Zo is deelname van de kunstenaars helemaal gratis. Dat is onze manier van iets terug doen, legt hij uit. De organisatie heeft als doel een platform oprichten om de lokale massa in beweging te brengen. “Het is meer dan inkoop en verkoop van kunst, het heeft ook als doel om mensen kennis bij te brengen. Kunst moet in beweging blijven”, vindt Bolivar.

Murals

“De murals staan eigenlijk los van de kunstbeurs”, zegt hij. Ze zijn als cadeau bedoeld voor het eiland en voor San Nicolas. Bolivar legde zijn visie voor AAF aan de internationale kunstenaars uit en die wilden maar al te graag kosteloos murals komen maken. Tot de dag van vandaag lopen toeristen langs de murals om deze te fotograferen. Het complimenteert AAF en kan als een product van Aruba gezien worden, vindt hij. “In sommige plekken ter wereld worden murals als een vorm van vandalisme gezien, maar de murals die wij hebben laten maken

voegen eerder schoonheid toe.”

Eerste jaar

Volgens Bolivar was de eerste editie van AAF een culturele beleving aan sich; hij heeft veel positieve reacties gehad van het bezoekende publiek waaruit hij afleidt dat het echt een invloed gehad heeft op de mensen. Een van de commentaren die hij van een bezoeker kreeg was “Ik was oorspronkelijk niet van plan om te gaan want ‘kunst is toch niks voor mij’ maar ik werd overgehaald door familie en vrienden om toch te gaan. Ik heb veel gezien wat ik leuk vond, en al heb ik er niet zoveel van begrepen,

wil ik graag terugkomen om meer te zien.” En dat is precies de reactie die AAF bij de mensen wil oproepen: geprikkeld door kunst. “Zo nemen ze ook hun kinderen en kleinkinderen mee en dat is belangrijk, die worden de volgende kunstenaars en kunstliefhebbers van morgen”, zegt hij. Het eerste jaar was het van belang om de bevolking tot actie te brengen en naar San Nicolas te trekken, daar hebben lokale kunstenaars een grote rol in gehad. “Dat motiveert mij door te gaan,

mensen praten weer over kunst, kunst moet weer gaan leven.”

Minder geld, meer vrijheid

Bolivar vertelt Amigoe dat hij van plan was dit jaar over te slaan. Vorig jaar werkte de organisatie samen met de Cultuur en Toerisme-minister. In het verkiezingsjaar moet AAF echter zonder steun van de overheid verder. Om die reden is het evenement ook verplaatst naar november. Door de enthousiaste sa-

menwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds (PBC) heeft de organisatie besloten dit jaar toch het AAF te houden. PBC haalt een kunstenaar van elk land binnen het Koninkrijk naar AAF om te exposeren en hun kunstwerken te verkopen. Volgens Bolivar werken ze dit jaar met minder budget, dat zorgt ervoor dat ze creatiever te werk moeten gaan. Tegelijkertijd zijn ze vrijer in het uitvoe-

ren van nieuwe ideeën, dat maakt AAF dit jaar ook groter en unieker, zegt hij. Zo staat er bijvoorbeeld tijdens de tweede editie meer *urban art* op de planning. Van urban shows tot straatpoëzie en rappers. Kunstenaars die nog mee willen doen kunnen zich tot 10 november aanmelden via de website www.arubaartfair.com. De kunstweek zelf vindt plaats van 20 tot en met 26 november.

Naam	Abonneenummer
Jacobs - Joost	4980
Davelaar - Ronald	204
Curiel - Julio	5031
Emerencia - Vivian	746
Boezem - Juan	4129
Dirksz Thiel Vicky	10124
Boekhoudt - Jaime	4443
Berlis	884
Dijkhoff - Michael	2855
Dijkhuis	10340
Gotze - Hans	1077
Alvares	984
Peterson -	1708
Ecury Monique	10083
Frank - Vivienno	4939
Boye-Wernet - Maria	4270
Baiz -	1343
Bouts - Paulus	4635
Offringa -	647
Fernandez - Jose	1078
Bermudez - Ramon	316
Kole - Joseph	2227
Bronswinkel - Cedric	1557
Kort - Jeannette	168
van Lis - J	2688
Koolman-Henriquez -	672
Kock - David	1838
Maduro - Carlos	730

Winnaars gefeliciteerd!

We nodigen alle winnaars uit om vrijdag 29 september om 15.30 uur naar Amigoe te komen. Dan worden de prijzen verloot.

Steun ons
werk
met
uw
gift.

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**
☎ 583-8383

FRESH 104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Angela's Happy Hour
(Ma t/m Vr: 9 - 12 am)
Angela Tiemens

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

Schoonmaakactie onder en boven water

Aruba Reef Care Cleanup

Vrijwilligers tijdens het vorige Aruba Reef Care Project.

ORANJESTAD — Het jaarlijkse project Aruba Reef Care (ARCP) vindt dit jaar voor de 23e keer plaats met een grote schoonmaakactie op 1 oktober. Vrijwilligers worden opgeroepen om aankomende zondag afval van de stranden te verwijderen tijdens deze nationale schoonmaakactie die van 8.30 tot 12.00 uur wordt gehouden.

ARCP-commissieleden zijn langs scholen gegaan om presentaties te geven over hun werk, ook waren er lezingen voor het publiek in de Nationale Bibliotheek over het Arubaanse onderwaterleven, met focus op koraalduivel (lionfish), haaien, manta's en schildpadden. Scholen werden uitgenodigd om een stuk strand of gebied te adopteren om regelmatig schoon te houden en zo bij te

dragen aan de zorg voor ons milieu en het goede voorbeeld te geven. Het project, dat in 1994 opgericht werd door Castro Perez en marienbioloog Byron Boekhoudt, is succesvol, er staan nu al meer dan 800 vrijwilligers in hun bestand. Ook de bestrijding van lionfish heeft de aandacht. ARCP ontvangt steun van ATA, Santa Rosa, verschillende duikscholen en watersportorganisaties.

Vooruitgang

Er is al veel minder afval onder water te zien vooral op riffen en duiklocaties, zo laat de organisatie weten. Maar er is nog veel werk te verrichten op het gebied van bescherming en conservatie van riffen, koraal, strand en andere flora en fauna.

Zorgenpunt is de hoeveelheid afval die vanuit het land, per ongeluk of opzettelijk, de zee in waait. Bij strandbezoek of vissen vanaf de kant, waaien bijvoorbeeld plastic cups of verpakking van eten de zee in. ARCP wil het bewustzijn vergroten en gedragsverandering stimuleren.

Aanmelden

Neptali Henriquez Park (naast Surfside Marina) is het centrum voor de actie op 1 oktober. Daar vindt de coördinatie plaats, wordt data verzameld en het gevonden afval geïncolligeerd. Ook de afsluiting van de actie en het bedanken van de vrijwilligers vindt plaats in het park. De plekken waar wordt schoongemaakt zijn achter de vuurtoren, op Arashi, Boca Catalina, Malmok, Hadicuarari, de stranden achter de high-rise hotels, Eagle Beach, Surf Side, Mangel Halto, Baby Beach, Santana di Cacho, Grape Field, Boca Grandi en het gebied rondom Neptali Henriquez Park en het voormalige Bushiri Beach Resort. De watersportbedrijven hebben hun medewerking aan de actie reeds toegezegd. Alle participanten ontvangen voor een donatie van 5 florin een T-shirt, lunchbox, frisdrank en een waarderingcertificaat. Vrijwilligers, milieuvrienden, clubs, scouting en scholen kunnen zich aanmelden via de watersportorganisaties of via de stichting zelf. Voor meer informatie en inschrijven kunnen geïnteresseerden contact opnemen met Castro Perez of Veronica Perez van Aruba Reef Care via telefoonnummers 586-0820, 564-4485 of 740-0797.

Hittetips honden en katten

Houd huisdieren koel

ORANJESTAD — Niet alleen mensen kunnen last hebben van de extreme hitte deze dagen, ook huisdieren raken soms oververhit. Dit kan gevaarlijk en soms zelfs dodelijk zijn. De Nederlandse Dierenbescherming heeft enkele tips.

Hoe merk je dat een dier het te warm heeft?
De slijmvliezen zijn rood, het dier voelt heet aan, ademt snel, wil vaak niet eten en is lusteloos. Honden kunnen gaan braken. Vogels zitten vaak met veren gespreid en snavel open.

Wat kun je doen?
Breng je dier naar een koele plek en zorg voor vers drinkwater. Honden, katten, konijnen en knaagdieren kan je nat maken, doe dat vooral bij kop, oren, hals en poten.

Gebruik geen ijskoud water; daardoor trekken bloedvaten samen en wordt het nog moeilijker om lichaamswarmte kwijt te raken.

Hitteshock

Is de oververhitting ernstig, dan kan je dier een hitteshock krijgen. Dit herken je aan snelle hartslag en ademhaling, en niet of nauwelijks reageren op prikkels. In dat geval moet je direct de dierenarts bellen en beginnen met koelen!

Honden

Honden kunnen hun warmte alleen kwijt door te hijgen. Zorg ervoor dat je hond bij warm weer een plek in de schaduw en heeft en beschikt over voldoende vers drinkwater. Let bij honden met een dunne vacht op verbranding en smeet dun behaarde plekken eventueel

in met zonnebrandcrème. Maak geen lange wandelingen in de hitte, maar plan deze aan het begin of eind van de dag.

Hoe koel je honden af?

Als je hond van zwemmen houdt, is dat een prima ma-

nier om af te koelen.

Katten

Katten zoeken vaak zelf een koele plekje als ze het te warm krijgen. Zorg ervoor dat je kat schaduw heeft of naar binnen kan en voldoende drinkwater heeft.

Ingezonden

Cannabis biedt Aruba kansen

ARUBA HEEFT gekozen. RED heeft 1 zetel in het parlement weten te bemachtigen. Mooi zo! Op sociale media leer ik dat velen van u, die niet op RED hebben gestemd, best op RED zouden hebben gestemd, ware het niet vanwege dat ene controversiële punt op het programma: legalisatie van cannabis. Sta mij toe, beste lezer, om uw twijfel weg te nemen.

Ten eerste het argument voor regulering van de handel en gebruik. Het legaliseren van cannabis zorgt ervoor dat productie, handel en gebruik geregeld kan worden. De overheid kan een zogenaamde cannabisbelasting introduceren. Met deze accijnzen kan de prijs van cannabis omhoog, zodat het minder aantrekkelijk wordt om te kopen. Bovendien betekent dit extra inkomsten voor de overheidskas. Het argument dat de overheid met deze maatregel een verkeerd signaal afgeeft, namelijk dat het oké is om cannabis te gebruiken, is makkelijk te pareren. Het reguleren van cannabis door een leeftijdsgrens in te stellen en door het verplicht stellen van goede voorlichting, zorgt namelijk voor een verantwoord gebruik. Legalisatie gaat dus gepaard met goede voorlichting, waarin gewaarschuwd wordt voor de gevolgen van overmatig gebruik. Verder kan de overheid door regulering zorgen voor kwaliteitseisen.

Criminaliteit

Naast regulering zorgt legalisering van cannabisgebruik ook dat criminelen buitenspel worden gezet. Criminelen kunnen dan niet meer aan productie en handel verdienen. Politie en justitie kunnen hun tijd aan andere zaken besteden, wat weer een besparing van de overheidsuitgaven betekent. Overigens is *the war on drugs* in de VS

compleet mislukt: deze oorlog kost de Amerikanen 18 miljard meer dan de verslaving zelf.

Internationale ontwikkelingen

Nederland kent al jaren een gedoogbeleid, maar er gaan nu stemmen op om het gebruik in Nederland te legaliseren. In een peiling van Maurice de Hond uit 2013 sprak 65 procent van de ondervraagden zich uit vóór legalisering. Uit een enquête gehouden in 2015 blijkt dat 70 procent van de Nederlandse bevolking wil dat de cannabisbelasting wordt gereguleerd of helemaal vrijgegeven. Zelfs de rechterlijke macht in Nederland heeft moeite met het halfslachtige beleid. De laatste tijd hebben de rechters in cannabisgerelateerde zaken baanbrekende uitspraken gedaan waarbij voorstanders van legalisering gelijk kregen. In de VS waren Colorado en Washington de eerste staten die cannabisgebruik legaliseerden. Inmiddels is cannabisgebruik is slechts drie staten nog illegaal. In Zuid-Amerika is Uruguay het eerste land dat in 2013 het gebruik van cannabis op nationaal niveau legaliseerde. Ook in Jamaica, Spanje en Marokko gaan er stemmen op voor legalisatie.

Verslaving

Zeker, je kunt verslaafd raken aan cannabis, al is het verslavingspotentieel in vergelijking met andere middelen aanmerkelijk lager. Cannabis

is niet geheel onschadelijk, maar het is altijd nog minder schadelijk dan andere drugs. In vergelijking met alcohol is het verslavingspotentieel van cannabis veel lager. Cannabis is een softdrug terwijl alcohol onder harddrugs valt. Toch is alcohol wel gelegaliseerd en cannabis niet. Een laatste drogreden die ik uit de wereld wil helpen is de zogenaamde stepping-stone-theorie. Deze theorie gaat ervan uit dat alle harddrugsgebruikers met cannabis beginnen. Na verloop van tijd raakt het lichaam gewend aan cannabis en gaat men op zoek naar zwaardere drugs. Deze redenering klopt niet. Het is waar dat 95 procent van alle harddrugsgebruikers met cannabis zijn begonnen, maar dat wil nog niet zeggen dat alle cannabisgebruikers ook aan harddrugs zijn geraakt. Uit onderzoek is gebleken dat het merendeel van alle cannabisgebruikers voor hun dertigste stopt en nooit andere illegale harddrugs gebruikt.

Kortom, genoeg redenen om cannabis te legaliseren. Door de productie, gebruik en verkoop ervan te reguleren, stimuleert de overheid een verantwoord gebruik. Bovendien wordt de toch al lege overheidskas gevuld en de criminelen buitenspel gezet. Ik nodig u uit deze polemiek aan te gaan, maar dan graag onderbouwd met degelijke argumenten. Ik daag u uit!

SORAYA PETERSON
Aruba

De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactoneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Programma Gezonde Scholen officieel van start

ORANJESTAD — Het programma Gezonde Scholen is onlangs bij Instituto Pedagógico Arubano (IPA) officieel van start gegaan. Tijdens de opening werd een presentatie gehouden met informatie over gezonde scholen. Het programma, dat vijf jaar geleden als pilot-project bij vijf scholen begon, is dit schooljaar op acht scholen van start gegaan.

Het programma Gezonde Scholen biedt ondersteuning bij gezondheidsbevordering in het onderwijs. Inmiddels doen acht scholen mee aan dit project. Volksgezondheid-minister Alex Schwengle was ook aanwezig en zei blij te zijn dat op deze manier de gezondheid gestimuleerd wordt. De focus op een gezonde levensstijl heeft een positief effect op de gezondheid. Volgens Schwengle heeft Aruba er lang over

gedaan om aandacht hieraan te besteden. Het concept van Gezonde Scholen is een initiatief van World Health Organization (WHO) dat in 2000 is gestart om gezondheidsproblemen zoals obesitas en overgewicht aan te pakken. Eerder schreef Amigoe dat het pilot-project vijf jaar heeft geduurd waarbij er vijf pilot-scholen meededen aan de eerste fase van dit project van Directie Onderwijs, Directie

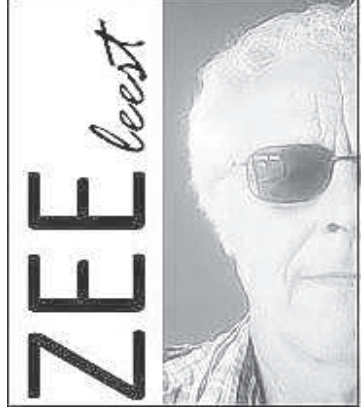
Volksgezondheid en Directie Sociale Zaken. De reacties van zowel studenten als ouders waren erg positief. Inmiddels zijn er dus acht scholen die vanaf dit schooljaar van start zijn gegaan met dit programma. Het pilot-project had als doel om eerst alle kinderfoties in kaart te brengen en deze te verbeteren. Volgens Schwengle is het nu een kwestie van geduld, het gaat namelijk om een groot project waarbij de focus gelegd wordt op preventie en informatie op het gebied van gezondheid. De vruchten zullen pas binnen 15 a 30 jaar geplukt worden, maar deze investering was zeker noodzakelijk, aldus de Volksgezondheid-minister.

ZEE LEEST

Teleurstelling en verdriet

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Het is een vreemde verkiezingsuitslag, omdat er geen winnaars lijken te zijn. MEP had op meer gerekend en datzelfde geldt voor POR. Vreugde zou er moeten zijn bij RED, maar het interview met Ricardo Croes op de Facebook van Amigoe laat geen juichende leider zien. Hij betreurt het dat de grote partijen nog steeds groot zijn gebleven. Maar misschien was de matte reactie te wijten aan het feit dat hij op een creatieve manier het alcoholverbod had omzeild. Verdriet uiteraard bij de AVP. Een derde van hun aanhang besloot het vertrouwen in de partij op te zeggen en dat is een behoorlijke klap. Ik kreeg meteen een fotootje binnen op mijn WhatsApp van Mike Eman die uithuilt op de groene schouder van zijn grote broer. De AVP-leiding had toen gewaarschuwd moeten zijn. Op dat soort momenten moet je Eman onder controle houden. Als het tegenzit doet hij de raarste dingen. Een hongerstaking hebben we gezien en een onzinnig, onrespectvol protest tegen de benoeming van een gouverneur.

Helaas lette de AVP-leiding niet op en liet Mike zonder instructies het podium beklimmen. Iedereen had zijn speech kunnen schrijven: de winnaars gefeliciteerd, we gaan onze best doen om onze aanhang terug te winnen en we gaan constructief meewerken om ervoor te zorgen dat Aruba weer een regering krijgt. Naderig en opbouwend. Zoiets zei Eman dan ook, maar hij had een verrassing in petto. Hij hield er mee op en de AVP kon het beste maar in de oppositie gaan. Dat was schrikken voor de partijgenoten. Natuurlijk moet Mike stoppen na het verlies van zoveel aanhang, niemand verwacht dat hij na acht jaar leiding gegeven te hebben aan het land, nu plaats neemt op een Statenstoel. Maar het moment was dom gekozen. Zoiets bereid je voor, samen met

de betrokkenen. Je geeft nog leiding tijdens het proces van regeringsvorming, je zorgt dat er geen machtsvacuüm ontstaat. Inmiddels heeft Mike dat ook in de gaten. Hij is op zijn schreden teruggekeerd en stapte wel op, maar nu nog niet. Het is de vraag wie hem gaat opvolgen. Zijn trouwe slippendragers Mike de Meza en Benny Sevinger lijken niet in aanmerking te komen. Als minister van Financiën was De Meza toch als eerste verantwoordelijk voor de grote begrotingstekorten, Bermudez moest daarna vooral repareren. En rond Sevinger gonzen nog steeds geruchten over mogelijke zelfverrijking. Bovendien schiet me altijd een zinnetje van Boudewijn de Groot door het hoofd als ik Sevinger zie: "Voor slimme jongen heb ik nooit gedeugd." Visser haalde ondanks een uitgebreide campagne maar 175 stemmen en is daarmee niet populair genoeg. De meeste ex-ministers zullen wel een goed heenkomen zoeken en Richard Arends lijkt nu de aangewezen kandidaat te zijn om Mike Eman op te volgen. Hij is van onbesproken gedrag en ik heb hem nog niet kunnen betrappen op rare dingen. Als hij in de komende tijd zijn eigen stijl ontwikkelt, integer, zonder gebrul en rare beloftes, dan

kan de AVP over vier jaar zomaar weer regeringsverantwoordelijkheid naar zich toe trekken.

Ban papia di flexibilidad

Bo tarheta di credito na Banco di Caribe

- ‘Cash back’ mensual riba tur transaccion*
- Estado di cuenta, saldo di cuenta y pago online
- SMS Alert
- Seguridad di e chip

*Por favor bishita nos website pa e condicionnan.

Televisieprogramma's

Nederland

14:35	Opsporing verzocht	4:00	Journala
15:25	Opgelicht?!	4:15	Kook mee met MAX
16:25	Kanniewaarzijn	4:30	Hallo Nederland
17:05	Pauw	5:00	Journala
18:05	Journala	5:15	Tijd voor MAX
18:20	Pauw	6:00	Journala
19:20	EenVandaag	7:00	Journala
19:45	Journala	8:00	Journala
20:00	Journala	8:15	Kook mee met MAX
20:25	Tekst-tv	8:30	Journala
23:55	Nederland in beweging	8:40	Journala
		9:00	Journala
		9:20	Pauw
woensdag 27 september			
0:10	Geheugentrainer	10:20	Kanniewaarzijn
0:30	Journala	11:00	Journala
1:10	Goedemorgen Nederland	11:10	Tijd voor MAX
1:30	Journala	11:55	Politieke partijen
1:35	Goedemorgen Nederland	12:00	Journala
2:00	Journala	12:15	EenVandaag
2:10	Goedemorgen Nederland	12:45	Sportjournaal
2:30	Journala	13:00	De wereld draait door
2:40	Goedemorgen Nederland	14:00	Journala
3:00	Journala	14:35	Tussen kunst en kitsch
3:15	Nederland in beweging	15:25	Smaakt naar meer
3:30	Journala	16:10	Droomhuis gezocht
3:40	Geheugentrainer	17:00	Pauw

Nederland

15:15	Het geheim van de Meester	4:35	De wereld draait door
16:00	Nieuwsuur	5:30	Binnenstebuiten
16:45	Wie kent mij nog?	6:05	Opsporing verzocht
17:00	2Doc: Mijn bovenburen	6:56	Politieke partijen
18:00	Kunstuur	7:00	Journala
18:25	De nachtzoen	7:20	Blauw bloed
18:35	Nieuwsuur	7:55	Kassa
20:15	Tekst-tv	8:50	Kruispunt
		9:20	Geloof en een hoop liefde
		10:00	Journala
		10:10	Hier zijn de Van Rossem!
		10:45	Natuur op 2:
			De poolvolvenfamilie en ik
			Geloof en een hoop liefde
		11:45	Hallo Nederland
		12:25	Binnenstebuiten
		12:45	Meldpunt!
		13:20	Per seconde wijzer
		13:50	Che: leven en erfenis van een revolutionair
		14:25	Zembla
		15:15	Nieuwsuur
		16:00	Wie kent mij nog?
		16:45	2Doc: Solitary
		17:05	
woensdag 27 september			
0:40	Hallo Nederland		
1:00	Journala met gebarentolk		
1:10	Journala	11:45	
1:30	Journala met gebarentolk	12:25	
1:34	Journala	12:45	
2:00	Journala met gebarentolk	13:20	
2:15	Journala	13:50	
2:30	Journala	14:25	
2:45	Jeugdjournaal met gebarentolk		
3:00	Journala met gebarentolk		
3:15	De ochtendkus		
3:25	Brandpunt		

BVN

15:05:	NOS Journaal	06:45:	De Wereld Draait Door
15:10:	Sesamstraat	07:35:	NOS Journaal
15:30:	Rechill	07:55:	Weerbericht Europa/Afrika
15:35:	Het Klokhuis	08:00:	Sporloos
15:50:	NOS Jeugdjournaal	08:55:	Risky Rivers
15:55:	Beste Vrienden Quiz	09:45:	Met het Mes op Tafel
16:15:	Blokken	10:10:	Nieuwsuur
16:45:	Thuis	10:55:	Weerbericht
17:10:	Dagelijkse Kost		Amerika/Caraiben
17:25:	EenVandaag	11:00:	Opsporing Verzocht
17:55:	NOS Sportjournaal		Internationaal
18:05:	VRT Journaal		Pauw
18:45:	De Wereld Draait Door	11:05:	Hallo Nederland
19:35:	NOS Journaal	11:55:	VRT Journaal
19:55:	Weerbericht Europa/Afrika	12:00:	Van Gils & Gasten
20:00:	Sporloos	12:30:	Koken met Van Boven
20:55:	Risky Rivers	13:15:	BinnensteBuiten
21:45:	Met het Mes op Tafel	13:45:	Nieuwsuur
22:10:	Nieuwsuur	14:10:	MAX Geheugentrainer
22:55:	Weerbericht	14:25:	Tijd voor MAX
	Amerika/Caraiben	15:05:	NOS Journaal
23:00:	Opsporing Verzocht	15:10:	Sesamstraat
	Internationaal	15:25:	Sesamstraat 10 voor...
23:05:	Pauw	15:35:	Het Klokhuis
23:55:	Hallo Nederland	15:50:	NOS Jeugdjournaal
		15:55:	De Proefkeuken
		16:25:	Blokken
woensdag 27 september			
00:00:	VRT Journaal	16:50:	Thuis
00:35:	Van Gils & Gasten	17:15:	Dagelijkse Kost
01:25:	Doodgewoon	17:35:	EenVandaag
01:50:	BinnensteBuiten	18:00:	NOS Sportjournaal
02:25:	Tijd voor MAX	18:10:	VRT Journaal
03:05:	NOS Journaal	18:55:	De Wereld Draait Door
03:10:	Sesamstraat	19:45:	NOS Journaal
03:30:	Rechill	20:05:	Weerbericht Europa/Afrika
03:35:	Het Klokhuis	20:10:	Keuringsdienst van Waarde
03:50:	NOS Jeugdjournaal	20:35:	Hotel Romantiek
03:55:	Beste Vrienden Quiz	21:25:	Voor hetzelfde geld
04:15:	Blokken	22:10:	Nieuwsuur
04:45:	Thuis	22:59:	Weerbericht
05:10:	Dagelijkse Kost		Amerika/Caraiben
05:25:	EenVandaag	23:05:	Pauw
05:55:	NOS Sportjournaal	23:55:	Hallo Nederland
06:05:	VRT Journaal		

Nederland

16:15	Sputen en slikken	4:35	Woezel & Pip
16:55	PowNews flits		overall vriendjes
17:05	Politie Paramaribo	4:50	Noddy, de detective
17:40	De wereld draait door	5:05	Sesamstraat: 10 voor ...
18:35	First dates	5:16	Oly, het kleine witte busje
19:30	Misbruikt	5:20	Mijn vriendjes Teigetje en Poeh
20:15	Sputen en slikken		
20:55	De wereld draait door	5:35	Bibbeltje Big
21:50	De wereld draait door	5:45	Olivia
22:39	Tekst-tv	5:55	Angelina ballerina
		6:07	Aya
		6:10	Bob de bouwver
		6:25	Buurman en buurman
		6:35	Puppy Patrol
		7:00	Kosmoo
		7:20	Studio snugger
		7:40	Lang leve de muziekshow

8:40	Mees Kees		
9:05	Mees Kees		
9:35	Air Buddies		
10:50	Checkpoint		
11:15	Smart & Dart		
11:35	Hip voor nop		
12:00	Brugklas		
12:15	SpangaS		
12:35	Het klokhuis		
13:00	Jeugdjournaal		
13:25	Proefkonijnen		
14:25	The big escape		
15:25	Streetslab niet te geloven		
16:15	De Braboneger basht		
16:40	PowNews flits		
16:55	Penoza		
17:45	De wereld draait door		

TeleCuraçao

15:30	Ban Hals a e Standarte (R)	21:00	Sorteo WNK
16:00	Overdrive - TCFM	21:10	Partisipashon di Solo
16:00	Solo ta Sali		
18:00	Bonochi Korsou	21:15	Pagina Sosial
19:00	Highlight	21:30	Muhe (R)
19:30	VVRP	22:30	Punto Final
20:00	TeleNotisia	23:30	Puerto Latino

ATV

woensdag 27 september		14:00	Steve
00:30	Late Night With Seth Meyers	15:00	The Ellen DeGeneres Show
01:30	Last Call With Carson Daly	16:00	News 4 NY at 4
02:00	Steve	17:00	News 4 New York at 5
03:00	Access Hollywood	18:00	News 4 New York at 6
03:30	Early Today	18:30	NBC Nightly News With Lester Holt
04:00	Today in New York		
05:00	Today in New York	19:00	Extra
07:00	Today	19:30	Access Hollywood
09:00	Megyn Kelly Today	20:00	The Blacklist
10:00	Today With Kathie Lee & Hoda	21:00	Law & Order: Special Victims Unit
11:00	News 4 NY 11	22:00	Chicago P.D.
11:30	New York Live	23:00	News 4 New York at 11
12:00	Days of our Lives	23:30	The Tonight Show Starring Jimmy Fallon
13:00	Access Hollywood Live		

TeleAruba

woensdag 27 september		07:15 pm	Made in Aruba
06:00 am	Cafe CNN	07:30 pm	Sa Mas
08:00 am	Telenoticia	08:00 pm	Telenoticia
09:00 am	Nos Mainta	09:00 pm	Sorteo di Lotto
11:00 am	Un rato serca Dika	09:10 pm	Trend Alert
11:30 am	CNN World Sports	09:40 pm	Realidad di Bida
11:45 am	Time Out	10:10 pm	Leverage
12:00 pm	Telenoticia	11:00 pm	Telenoticia
01:00 pm	Primera Plana	12:00 am	Time Out
01:30 pm	CNN Camilo	12:15 am	Primera Plana
02:30 pm	Sorteo di Lotto	12:45 am	CNN World Sports
02:40 pm	Ivo 4 Life na TeleAruba	01:00 am	CNN Camilo
04:15 pm	Nos Mainta	02:00 am	Trend Alert
06:15 pm	Time Out	02:30 am	Voices & Choices
06:30 pm	Primera Plana	03:00 am	Telenoticia
07:00 pm	To be announced	04:00 am	Nos Mainta

Informatie

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
— San Nicolaas—		Fundacion Amor Pa Prohimo	568-4739
Ambulance	584-5050	NA Acceptance Group	565-7500
Centro Medico	523-8833	Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-8984
BGD San Nicolaas	527-2782	Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Serlimar	584-5080	Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
— Botica —			
4 Centro Medico	584-5794		
Aloë	584-4606		
Central	585-1965		
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Verkoop Algemeen: Zulma Kock - avisoaruba@amigoe.com	Zulma Kock - zkock@amigoe.com (layout)
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Verkoop/Acquisitie: Shawn Geerman - sgeerman@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillens@amigoe.com	Special Projects Coordinator Natasha Tromp - ntromp@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas arubaredactie@amigoe.com	Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre - ltatorre@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
Administratie Algemeen: adminaruba@amigoe.com	Administratie Zulaika Kelly - zkelly@amigoe.com (abonnement)	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Aankomsttijden

Cruiseschepen Woensdag, 27 Sept. '17

Carnival Vista 13.30 – 22.30
Adventure Of The Seas 08.00 – 23.00
Zenith 07.30 – 16.30
Freewinds 06.00 – ****

Steun ons
werk
met
uw
gift.

Dienstdoende huisartsen

Dinsdag 26 Sept. 2017

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Jones

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
Dr. Ramautar

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica San Lucas 584-5119
Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Eagle 582-4553

Het weer

WOENSDAG 27 september 2017		WOENSDAGAVOND	
Warm en licht bewolkt met wind vanuit het Noordoost tussen 26 en 35 km/u.		Licht bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 35 km/u.	
Zonsopkomst 06:29	Zonsondergang 18:35	Maansopkomst 10:06	Maansondergang 22:01
Max. Temp. 34°	Voelt als 40°	Min. Temp. 29°	Voelt als 33°
Wind 26 km/u OostZuidoost	Precipitatie 12% UV Index 10 van de 10	Wind 24 km/u Oost	Precipitatie 10%

yama 161

Tienda di Educacion
CONSEJO OF SOSTEN DEN EDUCACION DI BO YIU

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:

Fundacion
Aruba Limpi

☎ 583-8383

‘Geen politieke bemoeienis met verkiezingen’

Electorale Raad moet Hoofdstembureau vervangen

WILLEMSTAD — Het Hoofdstembureau heeft een voorstel ingediend voor het opzetten van een **Electorale Raad voor Curaçao**. Dit nieuwe orgaan moet het Hoofdstembureau gaan vervangen en in de toekomst met alles belast zijn wat met de organisatie van verkiezingen te maken heeft. Het voorstel is inmiddels ingediend bij minister Armin Konket (Bestuur, Planning en Dienstverlening, MAN), die het voor advies heeft doorgestuurd.

Volgens voorzitter van het Hoofdstembureau Raymond ‘Pacheco’ Römer is bewust gekozen voor een Electorale Raad en geen Kiesraad. “Het voorstel dat nu op tafel ligt gaat veel verder dan alleen maar het organiseren van verkiezingen. In onze visie moet het nieuwe orgaan niet alleen los komen van de politiek, maar ook belast zijn met bijvoorbeeld de naleving van de wetten op partijfinanciering. Het gaat om de totaliteit van verkiezingen. Dit vereist een permanent bureau met een eigen begroting dat in staat moet zijn werknemers in te huren.” Volgens Römer gaat het voorstel ook uit van aanpas-

sing van de huidige Kieswet. Conform de huidige wet is de minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) op dit moment belast met de organisatie van verkiezingen. Het is de minister die het Hoofdstembureau bestaand door medewerkers van de afdeling Publieke Zaken/Kranshi. In de visie die nu op tafel ligt moet de bevoegdheid voor het organiseren van verkiezingen aan de Electorale Raad worden overgedragen. De minister heeft dan geen zeggenschap en ook geen stem meer over de organisa-

tie van verkiezingen. Römer noemde het vanochtend niet, maar dit moet situaties zoals eerder dit jaar toen een nieuwe interim-regering de organisatie van eerder opgeroepen verkiezingen wilde stopzetten, voorkomen. De nieuwe bevoegdheid voor de Electorale Raad moet in de wet worden vastgelegd. De organisatie krijgt een eigen permanent bureau, met een eigen begroting. Van deze begroting kan het Kranshi-personeel worden betaald. Maar, zo benadrukte Römer, de Electorale Raad kan ook anderen hiervoor inhuren. Voor de veiligheids-situatie, zoals de inzet van agenten, moet wel een oplossing worden gevonden, geeft de voorzitter van het Hoofdstembureau aan. Nu worden overuren van agenten, maar ook de inzet van het Kranshi-personeel betaald uit de begrotingspost Verkiezingen van de afdeling Publieke Zaken. In de toekomst moet dit anders, conform het voorstel.

Al geruime tijd gaan er stemmen op dat het Hoofdstembureau verzelfstandigd moet worden, dus los moet komen van de politiek. In het Statenjaar 2015-2016 diende het kabinet-Whiteman II een voorstel in voor een aanpassing van de Kieswet. Dit ging uit van een aanpak in twee fasen. In de eerste fase zou het Hoofdstembureau verzelfstandigd worden, terwijl het in de tweede fase tot een Kiesraad zou worden omgevormd. Volgens Römer is er nu voor gekozen om beide fasen in één keer uit te voeren. “Als we niet in één keer toeslaan, dan zal het ik weet niet hoe lang duren voordat het eindelijk geregeld is.” Het voorstel van het Hoofdstembureau zal nu worden doorgestuurd naar de beleidsorganisatie van het ministerie van BPD. Later zal Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ) zich er nog over buigen. Uiteindelijk zal de regering hierover een standpunt moeten innemen.

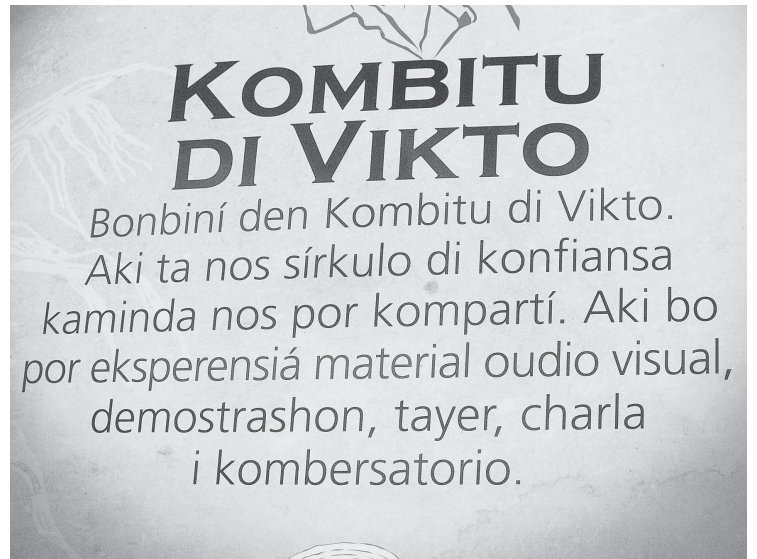
Museum gewijd aan Vikto Bartholomeus geopend

RUST EN PAD — Juan Vicente ‘Vikto’ Bartholomeus, het lopende museum zoals hij werd genoemd, is vorig jaar overleden. Zijn familie heeft in samenwerking met Kas di Kultura, organisatie NAAM, Jeanne Henriquez, Marwin Ricardo, Fundashon Stripan en andere samenwerkende partners het museum **Vikto Bartholomeus** in de wijk Rust en Pad in Bándabou zondag officieel geopend.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

Met een warm onthaal van een groep hoornblazers werd het museum geopend. Voor de familie Bartholomeus is het van belang dat de kennis die hij had niet verloren gaat, maar van generatie op generatie wordt doorgegeven. Bartholomeus was iemand die graag zijn kennis met anderen deelde. Daarom is er de ‘Kombitu di Vikto’, een plek waar mensen bij elkaar kunnen komen om de kennis, met name over onze cultuur, die hij heeft achtergelaten te delen.

Crisen Schorea van Kas di Kultura geeft aan dat de oudste dochter van Bartholomeus het initiatief heeft genomen om een museum op te zetten. Kas di Kultura stelde een commissie in om dit te kunnen realiseren. Volgens Schorea zijn de ‘kombitu’ en de galerij de eerste twee fases van het project. In de nabije toe-

komst zullen er ook workshops worden gegeven en komt er een tuintje met gewassen van Bartholomeus.

Ook komt er een gedeelte voor Bartholomeus' dieren. Bartholomeus was iemand die niet alleen zijn kennis wilde delen met anderen, maar ook anderen wilde leren om zelf actie te ondernemen. Op de muur van de

galerij heeft zijn kleindochter al zijn attributen getekend. Hij was een familie-man, artiest, iemand met kennis van de cultuur en geschiedenis, ondernemer, leraar, metselaar en een landbouwer.

Het museum is geopend van woensdag tot en met maandag van 10.00 tot 16.00 uur. Dinsdag is het gesloten.

CNSJ na jaar afwezigheid terug in 2018

WILLEMSTAD — Het Curaçao North Sea Jazzfestival (CNSJ) wordt na een jaar afwezigheid weer georganiseerd in 2018. Dat maakt premier Eugene Rhugenaath (PAR) en Percy Pinedo van Fundashon Bon Intenashon zondag bekend in het radioprogramma *Doming'i PleiZi*. Het populaire evenement beleeft zijn achtste editie van 30 augustus tot en met 1 september.

Het jazzfestival werd dit jaar afgelast omdat de organisatie moeizaam grote namen kon strikken. De festivalperiode was voor veel artiesten ongunstig. “Er is wat dat betreft geen verandering in gekomen”, zegt Pinedo. “We hebben alle mogelijkheden bekeken maar we kunnen niet uitwijken naar een andere periode vanwege concertpromotor Mojo.” Het Ne-

derlandse bedrijf is belast met de organisatie van het festival en het boeken van de artiesten. “Als het CNSJ eerder of juist later in het jaar wordt gehouden komt de organisatie ervan in conflict met hun eigen festivals”, legt Pinedo uit. “Mojo heeft nu toegezegd meer tijd en moeite te stoppen in het boeken van artiesten. Sowieso kost het meer geld omdat de tour-

nees van de artiesten eind augustus, begin september zijn gestopt. Dat houdt in dat je meer moet betalen.” Eerder dit jaar is er een taskforce opgericht met Fundashon Bon Intenashon en Curaçao Tourism Development Foundation, Curaçao Airport Holding en Curaçao Investment & Export Promotion Agency (Cinex). “Zij hebben toegezegd bij te dragen aan het festival. Dat is duidelijk een verbetering ten opzichte van eerdere edities.” Pinedo verwacht in oktober de eerste namen van de optredende artiesten bekend te maken. “Dat zullen we doen omdat mensen na de

bekendmaking gisteren onrustig zijn geworden. We zullen alles in het werk stellen om de eerste namen kenbaar te maken.” Hij verduidelijkt dat er nog geen artiesten zijn geboekt. Wel is de organisatie aan het kijken of de artiesten die eigenlijk dit jaar zouden optreden bereid, zijn om in 2018 op het festival te staan. Enkele artiesten hadden al een voorschot voor het afgelaste festival geïncasseerd. Met de organisatie is afgesproken dat dit bedrag in mindering wordt gebracht als zij alsnog op toekomstige edities van het CNSJ optreden.

Feestelijke opening Siman di Kultura

Foto's: Edsel Sambo

WILLEMSTAD — De Siman di Kultura (Cultuurweek) werd zondag officieel geopend met een korte, maar kleurrijke Seú-optocht door de binnenstad. Tot en met 1 oktober zullen er verschillende activiteiten worden georganiseerd rondom het cultureel erfgoed van Curaçao. Het thema dit jaar is het twintigjarig jubileum van Willemstad op de Unesco Werelderfgoedlijst. Tijdens de opening bij het Wilhelminapark waren er verschillende optredens waaronder van folkloredansgroep Baile Memoria di Korsou, Grupo Kara en dansgroep D'Art. De feestelijke opening werd afgesloten met een vuurwerkshow.

Ophef in Japan over discriminatie Curaçaose voetballer Martinus

WILLEMSTAD — Het Japanse voetbal is opgeschrikt door discriminatie aan het adres van de Curaçaose international **Quenten Martinus** (26), die in de J1 League uitkomt voor de Yokohama F. Marinos. De speler en club doen deze week aangifte.

“Martinus is echt een sukkel. De scheids ziet het niet wanneer hij toneel speelt. Deze zwarte negro is echt vervelend.” Deze racistische tweet werd onder een foto van Martinus, waarop hij is afgebeeld met bananen en apen, onlangs de wereld ingeslingerd. De aanvaller, die in 2014 debuteerde voor Curaçao en deze zomer actief was op de Gold Cup, is hevig geschrokken van de tweet. Hij laat het er niet bij zitten. Gisteren postte Martinus zelf een bericht op social media met daarin ‘dit soort racistische uitlatingen is onacceptabel en erg teleurstellend voor mij’ als tekst. Daarnaast gaf ook Yokohama F. Marinos een soortgelijk statement over de racistische tweet.

Martinus en zijn club gaan deze dagen aangifte doen bij de politie en de club heeft inmiddels een advocaat ingeschakeld. “In eerste instantie wilde ik er niets mee doen, omdat er altijd wel mensen zijn die iets over mij te zeggen hebben. Maar dit is racistisch en dat kan ik niet laten gaan”, aldus Martinus stellig tegenover de Amigoe. “Dit gaat om heel veel meer mensen. Ik hoop dat ik degenen die ook racistische gedachten hebben, en dit ook willen doen, raak. Kinderen zien dit ook en dat maakt het nog kwalijker. Het racisme moet écht de wereld uit.”

Steunbetuigingen

Het Facebook-bericht van de Curaçaöenaar heeft inmiddels veel mensen bereikt. Hij ontvangt eveneens veel steunbetuigingen als ‘We zijn allemaal met jou! Samen staan we sterk tegen racisme en discriminatie in een samenleving waar huidskleur en moedertaal geen rol moeten spelen’, ‘Walgelijk. Helaas zijn er overal onwetenden’ en ‘Net als alle andere Japanse voetbalfans kook ik van woede en verdriet over de uitlatingen’. Martinus: “Als je deze reacties leest, heb ik veel liefde van mijn fans gekregen. Ook van medespelers. Het is onbeschrijflijk mooi en het doet me echt goed.”

Onbegrijpelijk

Wie de racistische tweet heeft gestuurd, is nog onbekend. De aard van het bericht doet Martinus denken aan een ontevreden ‘Marinos-fan’. Al blijft dat natuurlijk gissen. “Ik neem het de Marinos-fans niet kwalijk. Voor hun blijf ik met dezelfde wedstrijdinstelling het veld op gaan. Maar als het daadwerkelijk van een ‘supporter’ afkomt, dan geeft het de club een slechte naam. Dat kan niet de bedoeling zijn.” Martinus heeft verder geen idee waarom hij het slachtoffer is. “Dat is dus het rare. Ik ben in Japan erg geliefd bij iedereen. Dat zie je ook aan de steunbetuigingen. Het is voor mij moeilijk

Quenten Martinus

te snappen waar dit vandaan komt. En vooral het waarom is onbegrijpelijk.” Zoals gezegd is de club samen met Martinus al met een duidelijk statement naar buiten gekomen. Wat de Japanse voetbalbond gaat doen, is nog niet bekend. “Ik weet dat de club met de bond in gesprek is. Net als iedereen ben ik dus benieuwd wat er gaat gebeuren. En wat betreft de politie: ik hoop gewoon dat de dader gepakt wordt.” Volgens de aanvaller is racisme in het Japanse voetbal niet per se een probleem. Dat is volgens Martinus ook de reden waarom er op dit moment ophef is over de tweet. “En daarnaast zijn de mensen in Japan normaal gesproken heel lief en beleefd.”

Eerder racistisch voorval
De Yokohama F. Marinos kreeg in 2014 ook te maken met racisme. Een Marinos-supporter toonde een video waarin hij met bananen zwaaide richting een Braziliaanse aanvaller van de Japanse club Kawasaki Frontale. Zowel de club als de voetbalbond nam het racisme hoog op. De supporter kreeg van de club een levenslang stadionverbod en de voetbalbond beboette de Yokohama F. Marinos met 48.000 dollar.

FIFA en UEFA

Bekend is dat ook wereldvoetbalbond FIFA racisme op welke manier dan ook nooit toelaat. Bij het toernooi om de Confederations Cup, dat in juni in Rusland

plaatsvond, lette de FIFA extra op uitingen van racisme of discriminatie door bezoekers. Scheidsrechters kregen van de FIFA nadrukkelijk de opdracht om wedstrijden stil te leggen, voor langere tijd te onderbreken of zelfs helemaal te staken bij wangedrag van toeschouwers als het ging om racisme.

De FIFA sprak in juni over een driestappenplan in de strijd tegen racisme en discriminatie in het voetbal. Bij elke wedstrijd om de Confederations Cup waren speciale waarnemers aanwezig om het gedrag van het publiek nauwkeurig te observeren. Later zou daar dan een strafzaak uit voort kunnen vloeien. “Dit zijn baanbrekende maatregelen”, merkte FIFA-voorzitter Gianni Infantino destijds op. “Ze zijn erop gericht om een racistische houding te voorkomen en om een respectvolle en sportieve sfeer in het stadion te waarborgen.”

Ook de Europese voetbalbond UEFA pakt racisme hard aan. Dat ondervond Feyenoord in 2015. De UEFA legde de Rotterdamers een boete van 50.000 euro op vanwege verondersteld racisme door Feyenoord-fans tijdens het Europa League-duel met AS Roma. Tijdens die wedstrijd werd een opblaasbanaan op het veld gegooid in de buurt van Gervinho, een donkere speler van de Italiaanse opponent. Dat werd als racistisch beoordeeld door de Europese voetbalbond.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption
www.arubaanimalshelter.com

Noodtoestand verlengd tot 6 oktober

Voorlopig prijskaartje Irma 1 miljard dollar

PHILIPSBURG — De regering van St. Maarten heeft een voorlopig prijskaartje van 1 miljard dollar gehangen aan de materiële schade die op 6 september aan de infrastructuur van het eiland is veroorzaakt door monstorkaen Irma.

Dit prijskaartje werd bepaald onmiddellijk na het passeren van Irma en wordt later ge-evalueerd, wanneer een team van experts van de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (Eclac), onderdeel van de Verenigde Naties, het eiland bezoekt, stelde premier William Marlin gisteren tijdens de eerste zitting van het parlement in het nieuwe parlementaire jaar. Hij informeerde tevens de Statenleden dat de noodtoestand die op 8 september aanvankelijk voor twee weken werd uitgeroepen, is verlengd tot 6 oktober. Het nieuwe decreet is gedateerd 21 september. De materiële schade aan de belangrijke infrastructuur en aan de woon- en commerciële eigendommen is 'ernstig', stelde hij. Meer dan 95 procent van de huizen werd beschadigd door Irma. Hiervan is 40 procent onbewoonbaar. Een containerdorp om de meest urgente behoeften te huisvesten, bevindt zich nu op de Atlantische Oceaan aan boord van de Zr.Ms. Karel Doorman. Het huisvestingsprobleem wordt bemoelijkjt

door de vele huiseigenaren zonder verzekering, die geen geld hebben om te herbouwen en die snel geholpen moeten worden. De overheid is nu op zoek naar fondsen waar deze huiseigenaren via lokale banken een beroep op kunnen doen. Met betrekking tot de economische impact van de storm stelde Marlin dat de economie naar verwachting zal 'krimpen'. Na orkaan Luis in 1995 verloor het eiland ongeveer 20 procent van zijn verblijfsbezoekers. Men verwacht een 'nog grotere impact na Irma', nu ongeveer 80 procent van het aantal hotels 'buiten dienst' is. Het werkloosheidspercentage 'begint langzaam te stijgen' als gevolg van de sluiting van bedrijven.

Kritiek
De kritiek die via sociale media werd geuit over de verwarring bij de voedselverdeling en hulp die niet alle hoeken van het eiland heeft bereikt, heeft alleen tot gevolg gehad dat de regering in een slecht daglicht werd gesteld, stelde de premier. Veel van de hulp die naar het eiland was

gestuurd was niet voor de overheid. Internationale en andere organisaties brachten noodhulp in en zorgden zelf voor de distributie hiervan. De regering, zei hij, kon niet de baas spelen over de leveringen. De Nederlandse regering heeft de hulp uitgebreid. De meest zichtbare uiting hiervan zijn de 565 militairen op het eiland. In totaal hebben sinds Irma circa 1100 militairen op St. Maarten voet aan wal gezet, op Curaçao en aan boord van schepen. Premier Marlin uitte tijdens zijn uiteenzetting felle kritiek op mensen die zich via sociale media kritisch over de regering hadden uitgelaten. Volgens hem hadden sommige parlementsleden zelfs de regering in een kwaad daglicht geplaatst. Hij noemde kritiek op hem en op de regering door inwoners via sociale media 'destructief' en zei dat dit het herstel van het land kan vertragen omdat 'het imago van de leider wordt neergehaald' en de regering wordt neergezet 'als een stelletje gangsters'.

Vragen
De Statenleden hadden veel vragen over de bijstand verleend door de Nederlandse regering. Ze willen dat Marlin hen informeert over de gemaakte afspraken en de

langetermijnkosten voor de belastingbetalers. De parlementsleden riepen op tot saamhorigheid bij de wederopbouw. Ook werden de inwoners aangespoord om zelfredzaam te zijn. "St. Maarten zal terugkomen, we zijn een sterk volk. We kunnen dit alleen doen als we samenwerken." Toch waren er ook kritische geluiden over de noodtoestand, bijvoorbeeld waarom de regering na Irma drie dagen had gewacht om de noodtoestand uit te roepen. Of wie er verantwoordelijk is voor het geld dat in Nederland voor het eiland wordt ingezameld, evenals de fondsen van de Nederlandse regering. Er werd gewaarschuwd voor de Nederlandse hulp, die gepaard zou gaan met 'Nederlandse ambtenaren', omdat 'niets gratis is'. Ook werd gevraagd om immigratiecontroles om de plunderaars 'op te ruimen' en werd de regering gevraagd wat zij van plan is te doen met mensen die wel een werkvergunning, maar geen baan hebben. In dit verband kwam er ook een oproep aan de regering om te proberen mensen die niet aan het eiland kunnen bijdragen te 'dwingen' om te vertrekken. Marlin zal donderdag de vragen van de parlementsleden beantwoorden.

Rijksvertegenwoordiger bezoekt Statia en Saba

ORANJESTAD/THE BOTTOM — Rijksvertegenwoordiger Gilbert Isabella heeft afgelopen weekeinde St. Eustatius en Saba bezocht. Doel van het bezoek was om zelf kennis te nemen van de situatie op de eilanden na de passage van de orkanen Irma en Maria.

Isabella arriveerde vrijdag op St. Eustatius als eerste stop in zijn bezoek aan de Bovenwinden. Hij werd ontvangen door waarnemend gezaghebber Julian Woodley. Daarna volgde een kort overleg met de waarnemend gezaghebber in zijn functie als voorzitter van het crisisteam. Tevens sprak hij met crisiscoördinator Edris Bennett. Isabella was ook aanwezig bij een bedank-bbq in de brandweerkazerne. Daar werden de brandweerlieden van Bonaire en de mariniers bedankt voor hun ondersteuning en enorme inzet tijdens de passages van zowel Irma als Maria. Verder maakte de Rijksvertegenwoordiger een eilandtoer om zelf te zien welke schade er is na de passage van Maria. Zaterdag reisde Isabella samen met zijn informatiemanager/jurist tijdens de crisis naar Saba om ook daar met de gezaghebber en zijn crisisteam van het eiland te praten over de wijze waarop de Sabanen de storm hebben doorstaan en over de schade. De kale aanblik bij aankomst op Saba, de kaalslag van de na-

tuur en de schade die aan huizen is ontstaan, hebben diepe indruk gemaakt. In gesprek met een bewoner werd in zijn huis waarvan het dak was afgewaaid, pijnlijk in beeld gebracht wat de schade voor dit gezin is. En zo zijn er velen. Vanuit de Rijksvertegenwoordiging is voor, tijdens en na de passages van de orkanen onder meer ondersteuning verleend met de bijstandsverzoeken van de eilanden, de verzoeken aan Defensie, het National Crisis Centrum en

het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Isabella: "Het is onvoorstelbaar wat een schade er aan persoonlijke bezittingen van mensen is ontstaan, de kracht van dit natuurgeweld en de impact op het dagelijks leven van de inwoners van Statia en Saba. Naast al het persoonlijk leed, volgt ook nog de economische schade voor veel ondernemers en hun werknemers. We mogen onze Rijksge-noten niet in de steek laten."

Plunderaars gearresteerd tijdens inval

PHILIPSBURG — De politie op St. Maarten heeft afgelopen weekeinde drie verdachten gearresteerd in verband met plundering. De arrestaties vonden plaats op basis van betrouwbare informatie die de politie had ontvangen.

Er werden twee appartementen in een appartementencomplex in Cole Bay doorzocht, waarbij een groot bedrag aan contant geld en een groot assortiment huishoudelijke artikelen werden gevonden en in beslag genomen. L.W. (63) en S.R.S. (22) werden op deze locatie gearresteerd en naar het politiebureau van Philipsburg gebracht. F.A.C.O. werd ook op dezelfde dag gearresteerd in verband met het in het bezit hebben van meerdere gloednieuwe artikelen, waarvoor hij geen bonnetjes of eigendomsbewijzen kon overleggen. Het betrof onder andere een grote flatscreen televisie, een airco, een buitenboordmotor, elektronica en horloges. De geconfisqueerde spullen werden naar het politiebureau gebracht en de verdachte blijft in hechtenis voor verder onderzoek. In verband hiermee heeft

Een deel van de door de politie in beslag genomen artikelen.

de politie de gemeenschap opgeroepen om haar op de hoogte te stellen van dit soort informatie, zodat de vele betrokkenen bij criminele activiteiten in de nasleep van de orkaan Irma gearresteerd kunnen wor-

den. Foto's of videoclips van personen die gedurende deze periode plunderingen of andere strafrechtelijke daden plegen, dienen te worden gedeeld in een personal message op de Facebook-pagina van de politie.

Avondklok St. Maarten aangepast

PHILIPSBURG — De regering van St. Maarten heeft in overleg met het bestuur van de Franse kant van het eiland besloten de avondklok aan te passen, nu van 21.00 uur tot 06.00 uur. De nieuwe tijden zijn gisteren ingegaan en blijven tot 2 oktober van kracht. De gezamenlijke beslissing werd genomen tijdens een bespreking over grensoverschrijdende samenwerking, gistermiddag.

Daarbij aanwezig waren de president van de Collectivité Daniel Gibbs, prefet Anne Laubies, gouverneur Eugene Holiday, minister van Justitie Rafael Boasman en minister van Toerisme Melissa Arrindell Doncher.

Verdovende middelen

KRALENDIJK — De politie op Bonaire kreeg in de nacht van donderdag op vrijdag een melding binnen, dat een vrouw onwel was geworden bij een uitgaansgelegenheid aan de Kaya Lodewijk Gerharts.

Waarschijnlijk ging het om een geval waarbij verdovende middelen in het drankje van de vrouw waren gedaan. Zij werd in het ziekenhuis opgenomen. Een man met initialen A.W. is aangehouden

in deze zaak voor verder onderzoek. Later, omstreeks 10.00 uur, werd een huiszoeking gedaan in een woning in Nort Salina met betrekking tot deze zaak. Op diezelfde vrijdag werd in de avonduren een be-

stuurder van een voertuig staande gehouden tijdens een routine verkeerscontrole; één van zijn achterlichten deed het niet. Op het moment dat de politieambtenaren in gesprek waren met de bestuurder roken ze een 'cannabis' geur uit het voertuig komen. Het voertuig werd doorzocht en er werden een hoeveelheid drugs en contant geld in de auto aangetroffen. Deze

werden in beslag genomen en de verdachte, een man met initialen E.J.R.H., werd aangehouden. Zaterdag vond een huiszoeking plaats in de woning van de verdachte en daar zijn meer drugs aangetroffen. Daarbij werden ook attributen om een kwekerij op te kunnen zetten aangetroffen en in beslag genomen. De verdachte blijft voorlopig in voorarrest.

‘Nauwelijks meer hoop op overlevenden Mexico’

MEXICO-STAD — De Mexicaanse autoriteiten zoeken nog drie dagen door naar mogelijke overlevenden van de verwoestende aardbeving die het land op 19 september trof. De kans dat nog iemand levend uit het puin wordt gehaald, is volgens de coördinator van de reddingsdiensten evenwel gering.

Reddingswerkers zoeken op meerdere plaatsen in Mexico-Stad naar vermiste mensen. In totaal zijn nog 43 personen spoorloos. "Ik kan op dit punt zeggen dat het

onwaarschijnlijk is dat nog iemand levend wordt aangetroffen", zei coördinator Luis Felipe Puente. Zeker 325 mensen overleefden het recente natuurgeweld niet. Puente stelde dat de regering aan aanklagers heeft gevraagd een onderzoek te openen naar relatief nieu-

we gebouwen die zijn ingestort tijdens de aardbeving. Het gaat onder meer om een school waar negentien kinderen en zeven volwassenen omkwamen.

Uit onderzoek moet blijken of de bouwvoorschriften zijn nageleefd.

Speciaal programma musea tijdens cultuurweek

WILLEMSTAD — Verschillende musea bieden een speciaal programma aan in het kader van de cultuurweek van dit jaar. Zo is de expositie 'Isla den Nos bida' bij NAAM weer geopend voor publiek, kunnen bezoekers van Landhuis Bloemhof gratis een mondi tour doen en biedt het Maritiem Museum haventours aan.

Tijdens de cultuurweek zal de Curaçaose museumassociatie ook de winnaars bekendmaken van de stempelkaartactie. Die campagne werd gelanceerd tij-

dens de Open Museumdagen in mei en is verlengd tot het einde van de cultuurweek. Iedereen die acht of meer musea bezocht heeft, dingt mee naar

prijzen. De laatste inleverdatum van de stempelkaart is 30 september. Kaarten kunnen bij NAAM worden ingeleverd. Te winnen prijzen zijn bijvoor-

Trump: Puerto Rico zit zwaar in de problemen

WASHINGTON — Het Amerikaanse eiland Puerto Rico zit volgens president Donald Trump 'zwaar in de problemen' nu orkaan Maria er enorme schade heeft aangericht. Trump schreef in een serie tweets dat een oplossing moet worden gevonden voor de miljardenschuld waar de lokale autoriteiten mee zitten.

"Puerto Rico, dat al kampte met kapotte infrastructuur en een gigantische schuld, zit zwaar in de problemen", concludeerde Trump na de overtocht van Maria. "Een groot deel van het eiland is verwoest en ze staan voor

miljarden dollars in het krijt bij Wall Street en de banken." Volgens Trump moet een oplossing worden gevonden voor die schuldenlast, die vele tientallen miljarden dollars bedraagt.

De president gaf aan dat het leveren van voedsel, water en medicijnen momenteel de hoogste prioriteit heeft. "Dat gaat goed", stelde hij. Een groot deel van Puerto Rico, waar zo'n 3,4 miljoen mensen wonen, zat vijf dagen na de storm nog steeds zonder stroom. Inmiddels hangt de eilandbewoners een nieuwe crisis boven het hoofd: een grote stuwdam dreigt te bezwijken.

Petry stapt helemaal uit AfD

DRESDEN/DÜSSELDORF — **Partijvoorzitter Frauke Petry heeft haar vertrek aangekondigd uit de rechts-populistische partij Alternative für Deutschland (AfD). “Het is duidelijk dat deze stap moet volgen”, zei ze vandaag in Dresden.**

Petry werd afgelopen zondag namens de AfD rechtstreeks gekozen in de Bondsdag, de Duitse Tweede Kamer, maar ze liet gisteren al weten geen plaats te nemen in de AfD-fractie.

Petry is nu co-voorzitter van de AfD, samen met Jörg Meuthen. Tussen de twee botert het volgens Duitse media op persoonlijk vlak al langer niet. Petry treedt ook terug als fractievoorzitter van de AfD in de deelstaat Saksen. Haar echtgenoot, Marcus Pretzell, heeft vandaag gezegd de AfD ook de rug toe te keren. Pret-

zell is AfD-fractievoorzitter en partijleider in de dichtbevolkte deelstaat Noord-Rijnland-Westfalen (NRW) waar ruim een vijfde van de Duitsers woont.

Pretzell heeft het net als zijn echtgenote al geruime tijd met partijgenoten aan de stok. Zo is er in NRW een slepend conflict met co-voorzitter Martin Renner. Petry en Pretzell vinden volgens Duitse media dat de AfD te ver doordraaft met zijn populistische koers en zich met extreemrechtse uitlatingen politiek buitenspel zet. Ze zouden liever een

rechtse AfD zien die ook regeringsverantwoordelijkheid aankan. Petry sprak in Duitse media van ‘een conservatief nieuw begin’.

In het parlement van NRW sympathiseren bijna alle zestien AfD-parlementariërs met Pretzell. Het zou voor de AfD een grote tegenslag zijn als de fractie in NRW vrijwel wegvalt. Hoe de AfD-fractie in Berlijn op Petry’s vertrek gaat reageren is nog onduidelijk. De AfD is net voor het eerst in de Duitse Tweede Kamer gekomen met 94 zetels inclusief die van Petry. Als zij nog 34 geestverwanten in de fractie voor zich wint, kan ze volgens de spelregels van de parlement voor zichzelf beginnen en een eigen fractie vormen.

Advocaat laakt voorbereiding mariniers

DEN HAAG — **De mariniers die als getuigen worden gehoord over de beëindiging van de Molukse treinkaping in 1977 bij De Punt, zijn op hun verhoor voorbereid. Ze hebben gezamenlijke bijeenkomsten op kazernes gehad en onder meer een rollenspel gespeeld en geluidsfragmenten beluisterd bij hun advocaat Geert-Jan Knoops, zo blijkt uit hun verhoren voor de rechtbank in Den Haag.**

Advocaat Liesbeth Zegveld is tegen zo’n voorbereiding en heeft bezwaar gemaakt tegen het vooraf laten horen van de banden. Ze eist dat Knoops, die de banden van Defensie heeft gekregen, het materiaal meteen inlevert.

Zegveld, die optreedt namens de nabestaanden van twee doodgeschoten kapers, is bang dat het verrassingseffect weg-ebt. De getuigen krijgen de banden tijdens de zitting te horen, achter gesloten deuren. Het is de bedoeling van

de advocaat dat mariniers ‘spontaan’ hun eigen stem herkennen of die van collega’s kunnen plaatsen. Zegveld, een mensenrechtenspecialiste, wil niet dat getuigen worden beïnvloed. Dat is een strafbaar feit. Landsadvocaat Bert-Jan Houtzagers noemde het bezwaar van Zegveld ‘een gotspe’ en het verzoek mist volgens hem rechtsgrond. Volgens hem heeft Zegveld zelf enkele banden aan journalisten gelekt. De mariniers kregen volgens hem alleen fragmenten te ho-

ren die via de media al in de openbaarheid zijn gebracht. Ook wees hij erop dat het in het proces om waarheidsvinding gaat en dat er dus niks mis mee is dat ze zich voorbereiden. “Daar is niks onrechtmatigs aan en er is ook geen sprake van beïnvloeding”, aldus Houtzagers.

De rechtbank zal vandaag geen besluit nemen over het verzoek. Er is nu geen praktische noodzaak om in te grijpen, omdat is gebleken dat alle getuigen de banden hoorden, aldus de rechtbank. De rechtbank zal er later op terugkomen, omdat ook de landsadvocaat graag een principiële beslissing wil.

Gisteren en vandaag waren de eerste vier van in totaal elf mariniers aan de beurt, die als getuigen zijn opgeroepen.

Hoogerechtshof stelt zaak inreisverbod uit

WASHINGTON — **Het Amerikaans hoogerechtshof behandelt de beroepszaak tegen het inreisverbod van president Donald Trump voorlopig niet. Op 10 oktober was een zitting gepland waarin de argumenten van de betrokken partijen zouden worden aangehoord. Hun is gevraagd een nieuwe afweging te maken nu de regering met een aangepaste derde versie is gekomen.**

Het tijdelijk inreisverbod betrof inwoners van de overwegend islamitische landen Iran, Sudan, Jemen, Syrië, Libië en Somalië. Trump kwam daarna met verdere beperkingen om terrorisme in de VS tegen te

gaan. Voortaan kunnen ook bezoekers uit Noord-Korea en Tsjaad een visum voor de Verenigde Staten vergeten. Hetzelfde geldt ook nog steeds voor Iran, met uitzondering van studenten en deelnemers

aan uitwisselingsprogramma’s die na uitvoerige screening de VS wel in mogen. Ook Venezuela kreeg restricties. Bepaalde regeringsfunctionarissen en hun familieleden zullen worden geweerd. Deskundigen denken dat Trump nu moeilijker juridisch aan te pakken is omdat inmiddels veel ervaring is opgedaan met screeningsonderzoek. Hij kan ook niet langer worden beschuldigd van discriminatie van alleen moslims.

‘Ja-kamp op voorsprong in Noord-Irak’

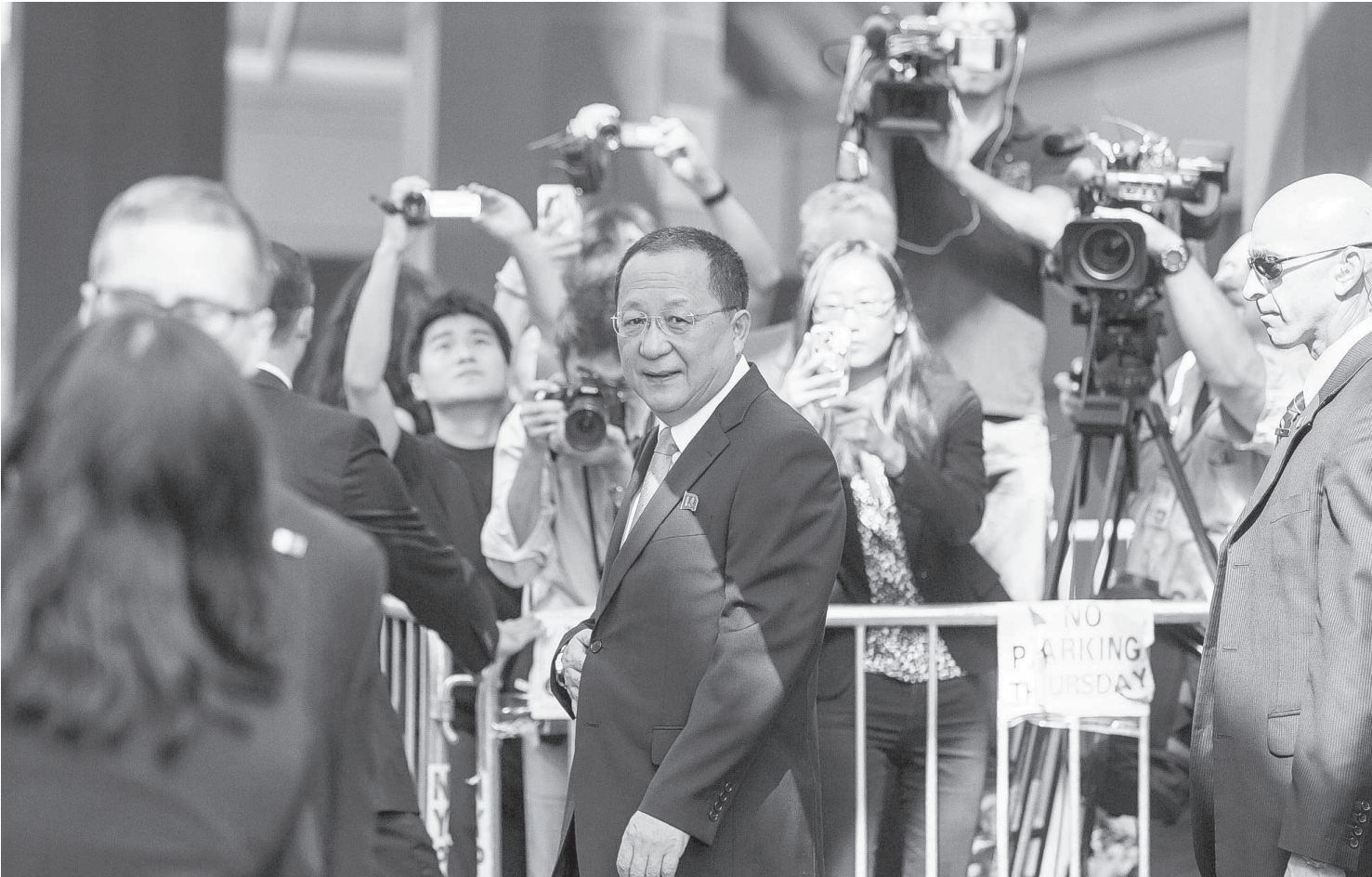
ERBIL — **Bij het omstreden onafhankelijkheidsreferendum in de Koerdische regio in Noord-Irak tekent zich een grote meerderheid af voor het ja-kamp. De kiescommissie in Erbil schat op basis van de eerste stemtellingen dat meer dan 90 procent van de kiezers heeft gekozen voor onafhanke-lijkheid.**

De commissie maakte gisteravond bekend dat de opkomst volgens voorlopige cijfers 72 procent bedroeg. De definitieve uitslag van

de niet-bindende volksraadpleging wordt naar verwachting binnen enkele dagen onthuld, maar veel inwoners van Erbil gingen

na de stembusgang alvast de straat op om te feesten. Als de kiezers het ja-kamp aan een meerderheid helpen, willen de Iraakse Koerden gaan onderhandelen met de centrale regering in Bagdad. Premier Haider al-Abadi herhaalde gisteravond daar niet toe bereid te zijn. “We zijn niet klaar voor een discussie of een dialoog over de uitkom-

Pentagon reageert fel op woorden Noord-Korea

De Noord-Koreaanse minister van Buitenlandse Zaken, Ri Yong-Ho (m), na zijn persconferentie in New York.

WASHINGTON — **Het Amerikaanse ministerie van Defensie zal president Donald Trump ‘voorzien van alle mogelijke opties om af te rekenen met Noord-Korea als de provocaties uit dat land blijven aanhouden’.**

Het Pentagon reageerde daarmee op de uitspraak van de Noord-Koreaanse minister van Buitenlandse Zaken Ri Yong-Ho, die zei dat de Verenigde Staten zijn land de oorlog heb-

ben verklaard en dat Noord-Korea vanaf nu het volste recht heeft Amerikaanse strategische bommenwerpers neer te halen en andere tegenmaatregelen te nemen, ook buiten

de eigen territoriale gebieden’. António Guterres, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, riep de partijen op tot kalmt: “De vurige retoriek van beide partijen kan alleen maar tot misverstanden gaan leiden. De enige oplossing voor dit conflict is een politieke.” De Chinese VN-ambassadeur Liu Jieyi sloot zich bij die op-

merking aan. Ook hij hekelde de verbale escalatie. “We willen dat er rust komt in de situatie. Het wordt te gevaarlijk en dat is in niemands belang. We hopen echt dat ze inzien dat alleen onderhandelen de nucleaire kwestie op het Koreaans schiereiland kan oplossen. Het alternatief is een catastrofe”, aldus Liu.

‘Forse prijsverschillen tussen ziekenhuizen’

DEN HAAG — **Ziekenhuizen rekenen nog altijd uiteenlopende prijzen voor dezelfde behandelingen. Het verschil kan honderden euro’s bedragen, becijferde de Consumentenbond. “Zelfs binnen een ziekenhuis kunnen de prijzen voor dezelfde behandeling fors uiteenlopen, afhankelijk van waar consumenten verzekerd zijn.”**

Uit onderzoek van de Consumentenbond blijkt dat de prijsverschillen groot zijn. Zo is een via VGZ verzekerde man die zich laat steriliseren bij het Maasziekenhuis Pantein 184 euro kwijt, terwijl een patiënt met een zorgverzekering bij Menzis voor dezelfde behandeling 586 euro moet afrekenen bij het Erasmus MC. De kosten van een niersteenvergruizing variëren van 424 euro tot 1443 euro.

Ook binnen ziekenhuizen lopen de prijzen soms uiteen. “Zo rekende MC Groep (met vestigingen in Flevoland) in 2016 voor een opname van meer dan vijf dagen bij een oogoperatie 1731 euro voor verzekerden bij DSW, maar liep de rekening als CZ-ver-

zekerde op naar 3487 euro”, aldus de bond, die streng oordeelt over dergelijke verschijnselen. “Zo’n prijsverschil voor dezelfde behandeling in hetzelfde ziekenhuis is gewoonweg niet uit te leggen.” De bond roept alle ziekenhuizen en verzekeraars op hun tarieven openbaar te maken. “Als zij geen actie ondernemen, moet de toezichthouder NZa in actie komen en zorgen dat per 1 januari 2018 alle tarieven toegankelijk zijn”, aldus de organisatie, die benadrukte dat drie grote zorg-

verzekeraars en zes ziekenhuizen al meewerken. Meer transparantie over tarieven moet consumenten in staat stellen prijzen beter te vergelijken. Dat het anders kan, toont het Elkerliek ziekenhuis in Helmond. Die instelling vereenvoudigde de tarieven. “In plaats van 900 prijzen hanteert het ziekenhuis er slechts drie voor bezoeken aan de polikliniek, ongeacht bij welke zorgverzekeraar je klant bent.” De bond noemt dat een ‘interessante ontwikkeling’.

China sluit Tibet voor bezoekers

PEKING — **Buitenlanders zijn tijdelijk niet welkom in Tibet. In verband met het aanstaande congres van de Communistische Partij mogen buitenlanders van 18 tot 28 oktober de regio niet bezoeken.**

Pas als de bijeenkomst is afgelopen, kunnen de benodigde vergunningen weer worden aangevraagd, zo hebben de autoriteiten aan reisorganisaties in Peking en Lhasa laten weten. Het partijcongres, dat elke

vijf jaar wordt gehouden, is de belangrijkste gebeurtenis op de politieke kalender in China. Bij belangrijke evenementen of verjaardagen gaat Tibet altijd op slot voor buitenlandse bezoekers. Er is vaak onrust in het gebied

en sinds 2009 hebben meer dan 120 Tibetanen zichzelf in brand gestoken om tegen de Chinese overheersing te protesteren.

Verwacht wordt dat president Xi Jinping het aanstaande partijcongres zal gebruiken om zijn positie verder te verstevigen. Waarnemers hopen ook signalen te ontvangen over de economische koers die Xi wil varen.

Russen bouwen brug voor troepen Assad

MOSKOU — **De Russische strijdkrachten hebben ten oosten van de stad Deir al-Zor een brug over de rivier de Eufraat gebouwd voor de troepen van de Syrische president Bashar al-Assad. De Russische tv meldde dit vandaag en toonde beelden van de brug waar militaire voertuigen over rijden.**

Volgens de berichten is de brug in 48 uur aangelegd terwijl de bouwers werden belaagd door jihadististen. In het oosten van Syrië rukken troepen van Assad en de door de VS gesteunde Syrische Democratische Strijdkrach-

ten (SDF) op tegen jihadististen die vooral van Islamitische Staat (IS) zijn. Gisteren klaagden de door Syrische Koerden gedomineerde SDF dat strijders aan de Eufraat in de provincie Deir al-Zor zijn gebombardeerd door

Russische gevechtsvliegtuigen. De SDF is actief op de linker- of noordelijke oever van de Eufraat en Assads troepen waren dat vooral op de rechteroever. Met de oversteek dreigen meer botsingen tussen SDF en Assads militairen en milities. De regering in Damascus liet vandaag via staatspersbureau *Sana* weten dat ze bereid is met Koerden over autonomie te praten zodra IS is verslagen.

Onvoldoende steun voor intrekken Obamacare

WASHINGTON — **De Amerikaanse Republikeinen lijken opnieuw onvoldoende steun te hebben om de zorghervorming van Barack Obama terug te draaien. De Republikeinse senator Susan Collins keerde zich gisteren tegen een nieuw wetsvoorstel dat ‘Obamacare’ door een ander systeem moest vervangen.**

Eerder maakten ook haar partijgenoten John McCain en Rand Paul al duidelijk het nieuwe plan niet te steunen. Doordat de Republikeinen

een meerderheid van twee zetels hebben in de Senaat, konden ze zich geen derde afval-ler meer veroorloven. Collins maakte haar bedenkingen

eerder al duidelijk en zei gisteren het wetsvoorstel niet te kunnen steunen. De senator vertelde verslaggevers dat de regering alles

uit de kast heeft gehaald om haar alsnog over de streep te trekken. “De president belde me vandaag. De vicepresident belde me afgelopen weekende in Maine. Minister Price belde me. De lijst van mensen die me niet hebben gebeld over dit wetsvoorstel is waarschijnlijk korter”, grapte ze.

Foto: AFP

Iraakse Koerden gingen na de stembusgang alvast de straat op om te feesten.

Euro

In de plus

AMSTERDAM — De belangrijkste Europese beursgraadmeters stonden vandaag na een aarzelend begin overwegend licht in de plus. Vooral de oligerelateerde aandelen en grondstoffenbedrijven waren in trek bij beleggers. De koerswinsten bleven echter beperkt door de aanhouden-de onrust rond Noord-Korea. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het mid-daguur 0,2 procent hoger op 528,55 punten. De MidKap won 0,1 procent tot 812,79 punten. De beurzen in Parijs en Frankfurt kregen er tot 0,2 procent bij. De Londense FTSE-index bleef wat achter met een min van 0,1 procent. Grootste stijger in de AEX waren staalproducent ArcelorMittal en speciaalchemiebedrijf DSM met winsten van 1,5 en 1,4 procent. In de MidKap voerde luchtvaartcombinatie Air France-KLM de stijgers aan met een winst van 1,2 procent. Kunst-mestproducent OCI volgde met een plus van 1 procent. De euro was 1,1822 dollar waard, tegen 1,1854 dollar een dag eerder. De prijs van een vat ruwe Amerikaanse olie daalde 0,4 procent tot 51,99 dollar. Brentolie kostte 0,6 procent minder op 58,68 dollar per vat.

Tokio

Omlaag

TOKIO — De aandelenbeurzen in het Verre Oosten gingen vandaag licht omlaag. De stemming werd gedrukt door de verder oplopende spanning tussen de Verenigde Staten en Noord-Korea. Vooral de technologiebedrijven werden van de hand gedaan in navolging van de koersverliezen onder Amerikaanse branchegenoten. In Tokio sloot de toonaangevende Nikkei 0,3 procent lager op 20.330,19 punten. Een stijging van de Japanse yen, die in onzekere tijden als een veilige haven wordt gezien, drukte op de Japanse export-bedrijven. Ook de Japanse toeleveranciers van Apple moesten het ontgelden. Het Amerikaanse technologiebedrijf zou zijn toeleveranciers hebben gevraagd om de verscheping van onderdelen van de nieuwe iPhone X terug te schroeven. Murata Manufacturing en Taiyo Yuden duikelden 2,9 en 5,4 procent. In Hongkong stond de Hang Seng-index tussentijds 0,2 procent in de min en de All Ordinaries in Sydney eindigde 0,2 procent lager. De Kospi in Seoul verloor 0,3 procent, onder aanvoering van de grote techbedrijven Samsung, SK Hynix en LG Electronics die tussen 3 en 4,5 procent inle-verden.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met plussen geopend. Beleggers kijken uit naar een aantal optredens van Fed-bestuurders, onder wie voorzitter Janet Yellen, waaruit ze meer duidelijkheid over het monetaire beleid hopen af te leiden. De Dow-Jonesindex stond kort na aanvang 0,2 procent hoger op 22.342 punten. De bredere S&P 500 steeg 0,2 procent tot 2502 punten. De technologiegraadmeter Nasdaq won 0,5 procent op 6401 punten. Beleggers reageerden positief op de aankondiging van Alibaba om logistiekbedrijf Cainiao over te nemen. De Chinese webwinkelgigant beloofde de komende vijf jaar 15 miljard dollar te steken in het uitbouwen van een wereldwijd logistiek netwerk. De koers van Alibaba steeg 1,2 procent. Red Hat ging 5,6 procent omhoog. De cijfers van het softwarebedrijf waren beter dan beleggers hadden verwacht. Kredietbureau Equifax daalde 1,5 procent.

Grote fusie Nederlandse zorgklinieken

NAARDEN — Bergman Clinics en NL Healthcare Clinics gaan fuseren. Samen vormen ze met een jaaromzet van 220 miljoen euro naar eigen zeggen de grootste aanbieder van medisch specialistische zorg via zogeheten focusklinieken.

Focusklinieken bieden, anders dan privéklinieken, verzekerde behandelingen. De circa veertig kleinschalige klinieken van de twee bedrijven bieden onder meer behandelingen aan op het gebied van heup-, knie-, schouder-, voet/enkel-, rug- en oogaandoeningen en plastische chirurgie. Na de fusie zal de organisatie circa 1500 medewerkers

hebben en het bedrijf rekent op banengroei. Er zullen nieuwe klinieken worden geopend en bestaande worden uitgebreid. Bergman en NL Healthcare willen met de samensmelting sterker staan in de huidige lastige markt voor zorg, waarin door verzekeraars steeds scherper wordt ingebracht. Daarbij wordt ook meer gelet op kwaliteit. Met

de fusie denken de klinieken de kwaliteit naar een hoger niveau te kunnen tillen. Om die reden wordt ook gekeken naar samenwerking met algemene ziekenhuizen. De familie Malenstein, momenteel grootaandeelhouder van Bergman Clinics, krijgt na de fusie een meerderheidsbelang in de nieuwe onderneming. De aandeelhouder van NL Healthcare, NPM Capital, krijgt een minderheidsbelang. Over de exacte verdeling zijn geen mededelingen gedaan. Hoe het nieuwe zorgbedrijf gaat heten is volgens een

woordvoerder nog niet besloten. De huidige leiding van de klinieken zal plaatsmaken voor een nieuwe bestuurder. De fusie is onder voorbehoud van goedkeuring door toezichthouders en ondernemingsraden. De verwachting is dat alles nog voor het einde van het jaar kan worden afgerond. Bergman bestaat ruim 25 jaar en heeft meer dan 25 vestigingen in Nederland. NL Healthcare heeft achtentien klinieken. Beide bedrijven mikken deels op andere specialisaties.

Arcadis werkt aan kustbescherming New York

Manhattan

AMSTERDAM — Arcadis gaat helpen het New Yorkse stadsdeel Manhattan beter te beschermen tegen overstromingen. Het concept, de architecturale en stedenbouwkundige ontwerpen worden gemaakt door het Deense BIG en het Nederlandse One Architecture. Financiële details zijn niet bekendgemaakt.

New York werd in oktober 2012 hard getroffen door de orkaan Sandy. In laaggelegen delen van Manhattan ontstond grote schade door overstromingen. Het metro-

verkeer moest worden stilgelegd omdat tunnels waren ondergelopen en de effectenbeurs op Wall Street hield twee dagen op rij de deuren gesloten.

‘Parijs steunt treinendeal Alstom en Siemens’

PARIJS — De Franse overheid is akkoord met plannen om treinbouwer Alstom te laten samengaan met de spoortak van het Duitse industrieconcern Siemens. Dat meldt zakenkrant *Financial Times* (FT) op gezag van bronnen die betrokken zijn bij de fusiegesprekken.

Alstom is de ontwerper van de Franse hogesnelheidstrein TGV, terwijl Siemens het bedrijf is achter de Duitse evenknie ICE. De twee ondernemingen maakten

vroegere bekend dat zij in onderhandeling zijn over een mogelijke samensmelting. Samen hopen zij de zware concurrentie van met name Chinese fabrikanten

Tony’s Chocolonely wil naar de beurs

AMSTERDAM — Tony’s Factory, het bedrijf achter chocolademerk Tony’s Chocolonely, wil naar de beurs in Amsterdam. De chocolademaker laat weten adviseurs in de arm te hebben genomen om te bekijken wat de mogelijkheden zijn.

Het bedrijf werd twaalf jaar geleden opgericht om het proces van chocola maken te verduurzamen, met meer aandacht voor de arbeidsomstandigheden van de cacao-boeren. Tony’s Chocolonely zegt de opbrengsten van de beursgang te willen gebruiken ‘om de volgende stap te zetten op weg naar het realiseren van onze missie’. Die missie is volgens het bedrijf ‘slaafvrije’ chocolade van hoge kwaliteit. Daarvoor wordt al direct samen-gewerkt met cacaoboeren. “Daar zijn we trots op, maar het brengt ons nog niet dicht genoeg bij ons uiteindelijke doel”, zegt Henk Jan Belt-

man, de zogenoemde chieff chocolate officer van het bedrijf. De chocolade van Tony’s Chocolonely wordt in zeven landen verkocht. Daarbij worden zestien smaken chocola verkocht in het vaste assortiment. Daar komen geregeld repen bij die tijdelijk beschikbaar zijn, zoals smaken met cola, gember of wortel. De onderneming rekent voor het boekjaar dat eind deze maand afloopt op een omzet van 45 miljoen euro, zo meldt het bedrijf op Twitter. Dat komt neer op een toename van bijna 54 procent en dat is boven de eigen doelstelling van jaarlijks 50 procent groei. In 2010 bedroeg de omzet nog zo’n 1,5 miljoen euro. Volgens het jaarverslag groeide de winst in het boekjaar tot september 2016 met 4,9 procent. Dat was meer dan de 4,1 procent van een jaar eerder en boven de 4,5 procent waar op werd gemikt.

De zware storm toonde aan hoe kwetsbaar het financieel-economische hart van de Verenigde Staten is bij extreem hoog water. Daarop is besloten de kustlijn van Manhattan over een lengte van 4 kilometer te versterken. Doel is om de nieuwe infrastructuur zo veel mogelijk te laten versmelten met de bestaande. Arcadis brengt de nodige er-

varing mee met kustbeschermingswerken in de Verenigde Staten. Het bedrijf werkte bijvoorbeeld eerder mee aan waterkeringen in de zuidelijke staat Louisiana, nadat die zwaar getroffen was door de orkaan Katrina in 2005. Ook orkaan Harvey, die vorige maand stevig huishield in Texas, levert Arcadis waarschijnlijk het nodige werk op.

beter de baas te kunnen. De Franse staat heeft geen aandelen Alstom, maar kan invloed uitoefenen dankzij het eerste kooprecht op een belang van 20 procent dat bouwbedrijf Bouygues bezit. Zo wist de overheid ook voorwaarden af te dwingen voor de verkoop van de energietak van het bedrijf, die in 2014 werd overgenomen door het Amerikaanse General Electric. Maar volgens FT zal Parijs die koopoptie niet gebruiken om de fusieplannen van Alstom en Siemens te dwarsbomen of bij te sturen. Daarmee zou een belangrijke horde voor de deal genomen zijn. De Duitsers

krijgen naar verluidt een belang van circa 50 procent in het gecombineerde bedrijf, dat goed zal zijn voor een jaaromzet van zo’n 16 miljard euro. De Franse overheid heeft volgens de krant wel de garantie bedongen dat enkele belangrijke vestigingen de komende vier jaar open zullen blijven. Daarbij zou ook de historische fabriek in Belfort zijn waar al in 1879 stoomlocomotieven werden gemaakt. Daar wordt al jaren geen geld meer verdiend maar de vorige Franse regering bestelde er vorig jaar nog vijftien TGV’s, die eigenlijk overbodig zijn, om sluiting te voorkomen.

Veel meer dataverbruik buiten eigen land

BRUSSEL — Sinds de roamingkosten op 15 juni werden afgeschaft, maken EU-burgers op reis veel meer gebruik van mobiel internet. Het aantal Europeanen dat afgelopen zomer in een ander EU-land net zo vaak mobiele data gebruikte als in eigen land, verdubbelde naar 31 procent, blijkt vandaag uit de Eurobarometer.

Telecomproviders maken melding van een enorme stijging van het dataverbruik, variërend van drie tot zes keer meer dan voor 15 juni. Het aandeel reizigers dat helemaal geen mobiele data

verbruikt in het buitenland halveerde naar 21 procent. Zeven op de tien EU-burgers zijn op de hoogte van de af-schaffing van de extra kosten voor bellen, sms’en en surfen in de EU. Toch beperkt 60 procent van de reizigers zijn gebruik nog vergeleken met dat in eigen land. Providers houden zich over het algemeen aan de nieuwe regels, aldus Brussel. EU-commissaris Mariya Gabriel (Digitale Economie en Maatschappij) spreekt van een succes: “Klanten waar-deren het, er wordt meer gebruik van gemaakt en de vraag naar mobiele diensten tijdens reizen in het buitenland is zeer hoog.”

Rusland dreigt met afsluiten Facebook

MOSKOU — Facebook dreigt in Rusland te worden geblokkeerd. Volgens de lokale toezichthouder Roskomnadzor houdt het bedrijf achter de dienst zich nu niet aan de Russische regels over data-opslag.

Buitenlandse internetbedrijven als Facebook moeten volgens de Russische wet gegevens van Russische gebruikers in Rusland opslaan. “De wet geldt voor iedereen”, zei het hoofd van de dienst. Eind vorig jaar werd Linke-

d in al geblokkeerd in Rusland. Internetgiganten als Google en Alibaba gingen wel overstag. Twitter heeft de toezichthouder om uitsluiting gevraagd om te kunnen uitzoeken of het de moeite loont om lokale servers op te tuigen. Rusland probeert zijn afhankelijkheid van buitenlandse technologiebedrijven te verminderen. Zo wordt gewerkt aan een alternatief voor WhatsApp speciaal voor ambtenaren. Ook wordt de Russische communicatie-infrastructuur versterkt.

‘Carrefour in trek door geruchten Amazon’

PARIJS — Geruchten over een mogelijke overname van de Franse supermarktketen Carrefour door de Amerikaanse webwinkelreus Amazon prikkelen vandaag de fantasie van beleggers. Zij zetten het aandeel ruim 2 procent hoger, waarmee het de sterkste stijger was bij de hoofdfondsen op de Parijse effectenbeurs.

Volgens het zakenblad *Valeurs Actuelles* wordt op de financiële markten al sinds de zomer gefluisterd dat Amazon naar een overname van Carrefour

kijkt als mogelijkheid om vastere voet aan de grond te krijgen in Europa. Zo’n stap zou volgens kenners die het tijdschrift bevroegd heeft, zeker niet onlogisch zijn. Amazon baarde eerder al opzien door in eigen land de winkelketen Whole Foods in te lijven en direct de prijzen van veel producten fiks te verlagen. Dat zorgde voor veel deining in de Amerikaanse detailhandel, die toch al gebukt ging onder zware concurrentie. Ahold Delhaize haalt het leeuwendeel van zijn omzet uit de Verenigde Staten.

‘Opleidingsniveau moet rol spelen bij AOW’

AMSTERDAM — Het opleidingsniveau zou een rol moeten spelen bij de vaststelling van de AOW-gerechtigde leeftijd, omdat laagopgeleiden gemiddeld minder profiteren van de opgebouwde oudedagsvoorziening. Dat zegt accountantsbureau KPMG, dat spreekt van subsidiëring van hoogopgeleiden door laagopgeleiden.

Enerzijds beginnen mensen met een lagere opleiding gemiddeld eerder met werken. Vaak zijn zij al op zestienjarige leeftijd aan het werk, terwijl dit bij hoogopgeleiden rond de 25 jaar ligt, aldus KPMG. Daar-

mee betalen zij dus tot wel tien jaar langer meer aan de premie. Anderzijds ligt de levensverwachting van laagopgeleiden lager en daarmee de tijd dat zij van de voorziening gebruik mogen maken. KPMG legt uit dat iedereen die in Nederland woont, in de vijftig jaar die voorafgaan aan de AOW-leeftijd jaarlijks 2 procent van het recht op AOW opbouwen. Dat hoogopgeleiden vaak meer verdienen en meer afdragen speelt volgens KPMG in deze kwestie minder een rol omdat de premie wordt gefinancierd volgens een omslagstelsel. Daardoor dragen de werkenden van nu de premie af.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	26-Sep				26-Sep		
DOW JONES	22305.96	0.04%	AEX	528.50	0.14%		
S&P 500 INDEX	2499.14	0.10%	ARCELORMITTAL	21.26	0.95%		
NASDAQ	6380.94	0.16%	AEGION NV	4.91	0.04%		
AMAZON.COM INC	937.38	-0.26%	KONINKLIJKE AHOL	15.54	0.75%		
APPLE INC	152.61	1.37%	AKZO NOBEL	77.34	-1.01%		
BAIDU INC-SP ADR	237.08	1.10%	ASML HOLDING NV	137.45	0.26%		
BERKSHIRE HATH-B	182.42	-0.05%	DSM (KONIN)	67.93	1.22%		
BOEING COITHE	253.82	-0.20%	HAL TRUST	162.85	-0.65%		
CITIGROUP INC	70.82	-0.03%	HEINEKEN NV	83.75	-0.10%		
COCA-COLA CO	45.70	0.02%	ING GROEP NV	15.26	0.13%		
COSTCO WHOLESALE	164.32	1.23%	KPN (KONIN) NV	2.90	0.59%		
WALT DISNEY CO	98.78	-0.80%	KONINKLIJKE PHIL	34.52	-1.22%		
3D SYSTEMS CORP	13.12	0.07%	RANDSTAD HOLDING	52.12	-0.91%		
EBAY INC	37.85	0.19%	RELX NV	17.85	-0.34%		
FACEBOOK INC-A	163.45	0.36%	ROYAL DUTCH SH-A	25.43	0.99%		
GENERAL ELECTRIC	25.16	0.20%	TOMTOM	9.17	-0.43%		
ALPHABET INC-A	940.00	0.61%	TOTAL SA	45.26	-0.82%		
HP INC	19.89	0.20%	UNILEVER NV-CVA	49.49	0.16%		
HOME DEPOT INC	161.93	0.52%	W.P. STEWART HOL	405.90	0.69%		
INTEL CORP	37.06	-0.28%	SCOTIABANK FUNDS			26-Sep	
JOHNSON&JOHNSON	131.49	0.24%	MONEY MARKET	13.1209	0.01%		
MICROSOFT CORP	73.12	-0.19%	US DOLLAR BOND	2.6731	0.24%		
PROCTER & GAMBLE	92.68	-0.04%	GLOBAL GROWTH	3.1324	-1.32%		
ROYAL DUTCH-ADR	59.85	-0.06%	US GROWTH	15.1979	-0.35%		
STARBUCKS CORP	54.95	0.00%	CANADIAN GROWTH	2.7833	-0.26%		
TWITTER INC	16.80	1.05%	FUNDS			26-Sep	
WAL-MART STORES	79.39	0.30%	BGF CONT EUR FLEX	29.09	-0.17%		
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	18.22	0.22%	
ALERIAN MLP - AMLP	11.31	-0.35%	BGF FIX INC GBL OP	13.92	0.07%		
ISH GBL HY BD - GHYG	51.25	-0.15%	BGF GBL ALLOCATION	55.73	-0.04%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	88.59	0.12%	BGF USD CORE BOND	17.04	0.12%		
ISH SELECT DIV - DYP	93.67	-0.70%	BGF USD HI YIELD BND	32.01	0.00%		
ISH MSCI EMKT - EEM	44.53	-0.19%	TEMPLETON GBL BND	25.05	-0.32%		
ISH MSCI PAC - EPP	46.13	-0.50%	TEMPLETON ASIAN SM	50.51	-1.31%		
ISH RUSSELL - INV	147.91	-0.28%	CURRENCIES			26-Sep	
ISH S&P 500 - SPY	141.91	-0.19%	YERUSD	112.700	0.39%		
ISH EUROPE - IEV	46.18	-0.52%	EURUSD	1.1771	-0.65%		
POWERSH-QQQ	143.13	0.23%	CANUSD	1.2382	0.09%		
POWERSHARES DB C	15.55	-0.83%	GBPUSD	1.3423	-0.32%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	40.23	-0.37%	COMMODITIES			26-Sep	
SPDR MID-400	322.60	0.20%	OIL WIT	51.95	-0.52%		
SPDR S&P 600 SMA	127.10	0.70%	GOLD	1300.83	-0.76%		
VANGUARD RET - VNG	83.31	0.41%	SILVER	16.9081	-1.61%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54.32	0.38%	WHEAT	456.5000	0.55%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

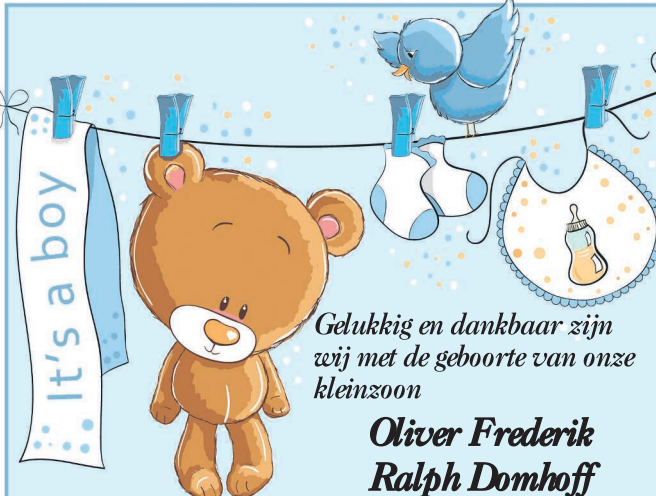

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Gelukkig en dankbaar zijn wij met de geboorte van onze kleinzoon

Oliver Frederik Ralph Domhoff

Zoon van Jean-Jacques en Lisette
Broertje van Daniël en Isaac.

Tom en Vivienne Domhoff-Boom

Blaricum, Nederland
15 september 2017

Brabant wijst Van Gogh Monumenten aan

Foto: Shutterstock

Brabant presenteert volgende maand een lijst met officiële Van Gogh Monumenten. Het gaat om 35 tot 45 erfgoedlocaties in negen gemeenten waar Vincent van Gogh bijvoorbeeld geschilderd of gewoond heeft. De betrokken gemeenten zullen op 30 oktober een convenant tekenen om het erfgoed te beschermen. Vincent van Gogh werd geboren in Zundert. Hij woonde onder meer in Etten-Leur en Nuenen en ging in Tilburg naar school. De precieze plekken die in een monumentenhandboek worden opgenomen zijn nog niet be-

kend. Logische plaatsen die op de monumentenlijst zullen komen zijn de pastorieën in Zundert en Nuenen waar Van Gogh met zijn familie heeft gewoond, zei directeur Frank van den Eijnden van de stichting Van Gogh Brabant gisteren. Op basis van dezelfde criteria is het de bedoeling dat er in Nederland, België en Frankrijk nog meer Van Gogh Monumenten worden aangewezen. Een plek op de Werelderfgoedlijst van Unesco is voor de initiatiefnemers de ultieme kroon op het werk, aldus Van den Eijnden.

Gezonder aanbod in verenigingskantine

Foto: Shutterstock

Bij een derde van sportverenigingen (32 procent) in Nederland is het assortiment in hun eigen kantine het afgelopen jaar gezonder geworden. In het merendeel van de sportkantines is het aanbod aan drank en snacks echter nog voornamelijk ongezond.

“Het aanbod in sportkantines lijkt een positieve ontwikkeling door te maken”, aldus het Mulier Instituut naar aanleiding van een raadpleging onder verenigingen, waaraan 516 clubs meewerkten. Daarbij werd

gevraagd naar het drank- en rookbeleid en de verkoop van snacks. In bijna alle kantines wordt een rookverbod gehandhaafd en wordt beleid gevoerd ten aanzien van drankverkoop aan jongeren en beschenken bezoekers. Vooral verenigingen met jeugdleden willen een gezonder aanbod in de kantine, aldus het Mulier Instituut, dat veel onderzoek doet in de sportwereld. Clubs met een eigen kantine passen naar hun gezonde aanbod sneller aan dan sportkantines die door derden worden geëxploiteerd.

Zwangerschap Kylie Jenner bevestigd

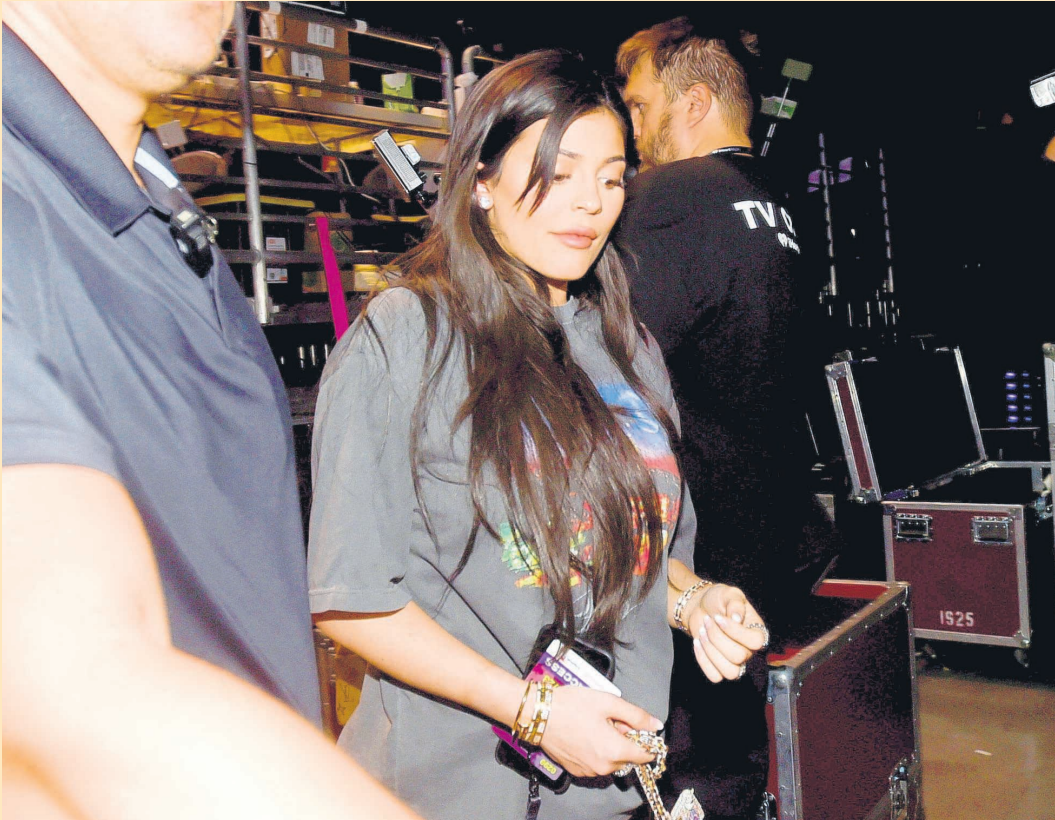

Foto: APP

Hoewel Kylie Jenner zelf nog met geen woord gerept heeft over haar zwangerschap, is het nieuws door haar vaders kamp bevestigd. De woordvoerder van Caitlyn Jenner liet aan *The Sun* weten dat Caitlyn ‘er een tijdje geleden achterkwam’, wat aansluit bij het nieuws dat Kylie haar zwangerschap begin deze maand

onthulde aan familie en vrienden. Eerder liet een insider nog aan *HollywoodLife* weten dat Caitlyn teleurgesteld zou zijn dat Kylie nu al zwanger is, na slechts vijf maanden samen te zijn met haar huidige vriendje Travis Scott (25). Bronnen onthullen verder dat de twintigjarige realityster die haar eigen succesvolle

make-up lijn heeft nu vijf maanden zwanger is en in februari 2018 een meisje verwacht. De afgelopen tijd draagt Kylie uitsluitend losse kleren in het openbaar. Dat voedt de geruchten dat ze dit doet om haar beginnende babybuikje te verbergen. Zoals afgelopen zaterdag tijdens het iHeartRadio Music Festival in Las Vegas (foto).

Medewerkster rommelde met eigen bloedmonsters

Foto: Shutterstock

Een 38-jarige medewerkster van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) wordt ervan verdacht tot tweemaal toe haar eigen bloedmonsters wegens rijden onder invloed te hebben gemanipuleerd.

De vrouw is gisteren aangehouden door de Rijksrecherche. Zij zou hebben willen verdoezelen dat zij met te veel alcohol een auto heeft bestuurd. De NFI-medewerk-

ster is in oktober 2016 en februari 2017 aangehouden en moest vervolgens blazen. Toen bleek dat ze te veel gedronken had, vroeg zij om een tegenonderzoek. Die bloedmonsters werden in maart en april dit voorjaar onderzocht door het NFI. Daaruit kwamen onverklaarbaar lagere waardes tevoorschijn die niet in lijn waren met de uitslagen van de ademanalyseapparaten. Dat was reden voor

een nader onderzoek door de Rijksrecherche. De Rijksrecherche heeft geen aanwijzingen dat de verdachte ook andere bloedmonsters heeft gemanipuleerd. Ze heeft vermoedelijk uit privébelang gehandeld, aldus het Openbaar Ministerie.

Cubaan smokkelt aansteker in vorm vuurwapen

Foto: Koninklijke Marechaussee

Het meevoeren van een aansteker in de vorm van een handvuurwapen is de Cubaanse eigenaar vandaag duur komen te staan. De man kreeg op Schiphol een boete van 700 euro wegens verboden wapenbezit, meldde de Koninklijke Marechaussee op de luchthaven via Twitter. Daarbij werd ook een foto meegezonden van de bedrieglijk echte ‘aansteker’, die op ware grootte inderdaad sterk op een wapen lijkt. De Cubaan viel bij de

veiligheidscontrole op Schiphol door de mand. Vorige week donderdag ontdekte beveiligingspersoneel in de bagagekelder ook al twee nepwapens in de koffer van een Braziliaanse passagier. Hij werd bij de gate van zijn vertrekkende vlucht aangehouden. De Braziliaan kreeg eveneens een schikking van 700 euro aangeboden wegens verboden wapenbezit. Het meevoeren van nepwapens is verboden, op een luchthaven is de boete extra hoog.

Cast The Christmas Show bekend

Yolanthe Sneijder-Cabau, Glennis Grace, Danny de Munk, Martijn Fischer, Holly Mae Brood en illusionist Victor Mids zijn op 23 en 24 december te zien in The Christmas Show in de Ziggo Dome in Amsterdam. Ook Carlo Boszhard en Buddy Vedder zijn opnieuw te zien in de familievoorstelling met dans en kersthits.

Hoewel kerst nog ver weg lijkt, kwam de cast van de voorstelling maandag alvast bijeen in hotel The Grand in Amsterdam om

te vertellen over de derde editie van The Christmas Show. De komende versie is een moderne vertelling van het bekendste kerstverhaal ter wereld: A Christmas Carol van Charles Dickens. De verwende popster Justin Scrooge, gespeeld door Buddy Vedder, heeft enkel oog voor zijn carrière en verplicht zijn crew met kerst te werken. In Londen en New York zijn kerstshows een traditie. In Nederland is er sinds 2015 jaarlijks een Christmas Show in de Ziggo Dome.

Automobiliste sleurt verkeersregelaar mee

Foto: Shutterstock

Een 28-jarige automobiliste is zondagavond op drie verkeersregelaars ingereden in Amsterdam en vervolgens weggereden. Volgens de politie sleurde ze een van de regelaars enkele meters mee. De drie raakten gewond. Ze zijn ter plekke behandeld aan hun verwondingen. In plaats van te stoppen voor een verkeersregelaar bij asfalteringswerkzaamheden ter hoogte van de Postjesweg

in Amsterdam-West, reed de Rotterdamse bestuurster op de persoon in. Collega's probeerden de auto vervolgens te stoppen, maar werden ook aangereden. Agenten hielden de auto later op de avond tegen in Rotterdam. De automobiliste en haar bijrijder, een 26-jarige man uit Schiedam, zijn aangehouden. Het is niet duidelijk waarom de vrouw op de verkeersregelaars inreed.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Man bijt agent

Een agressieve 40-jarige man in Veen (Noord-Brabant) heeft in de nacht van zaterdag op zondag bij zijn aanhouding een agent gebeten. De agent raakte gewond en heeft aangifte gedaan.

Agenten en ambulancepersoneel kregen een melding dat een onwel geworden

man op straat lag die niet meer reageerde. Toen een ambulancemedewerker hem wilde controleren, kwam hij weer bij en werd hij agressief. Agenten sommeerden hem weg te gaan, maar hij luisterde niet, waarna hij werd aangehouden. Omdat hij zich verzette, gebruikten de agenten pepperspray.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Robben: Met geld maak je geen doelpunten

MÜNCHEN — Arjen Robben is niet onder de indruk van het kapitaalcrachtige Paris Saint-Germain, morgen de tegenstander van Bayern München in de groepsfase van de Champions League. “Ze hebben een paar euro’s meer uitgegeven dan wij”, beseft de vleugelaanvaller. “Maar geld maakt geen doelpunten. Kwaliteit op het veld scoort wel. Goede ploegen maken doelpunten.”

Paris Saint-Germain versterkte zich voor dit seizoen met Neymar (222 miljoen euro) en Kylian Mbappé, die eerst een seizoen van AS Monaco wordt gehuurd en vervolgens voor 180 miljoen euro definitief overkomt.

Karl-Heinz Rummenigge, voorzitter van Bayern München, is onder de indruk van de aanval van PSG. “Maar wij kunnen profiteren van de grote ervaring die we in de Champions League hebben. Voor ons staat er zeker ook veel prestige op het spel.” Veel bij Bayern München zal afhangen van het optreden van Sven Ulreich. De vervanger van de geblesseerde doelman Manuel Neuer blunderde afgelopen vrijdag tegen VfL Wolfsburg (2-2).

“Maar Sven is helder in zijn hoofd”, probeerde Robben zijn supporters gerust te stellen. “Natuurlijk was het een bitter moment voor hem maar hij is mentaal sterk genoeg.” Een meevaller voor Bayern München is dat David Alaba beschikbaar is voor de wedstrijd tegen PSG. Hij is hersteld van een voetblessure. Bayern München won de eerste groepswedstrijd van Anderlecht. PSG was veel te sterk voor Celtic (5-0).

Sport

Start marathon Rotterdam aan voet Erasmusbrug

ROTTERDAM — De marathon van Rotterdam breekt in de volgende editie met een traditie. De start is niet zoals gebruikelijk op de Coolingsingel, maar wordt verplaatst naar de voet van de Erasmusbrug.

De duizenden deelnemers lopen vervolgens over de brug in de richting van de Kop van Zuid. De finish van de 38e editie op zondag 8 april is wel als altijd op de Coolingsingel. De organisatie meldt de opvallende wijziging op de website. “Het levert iconische beelden van Rotterdam

op”, zegt marathondirecteur Mario Kadiks in het AD. “We verwachten dat heel veel publiek op de brug gaat staan om fantastisch zicht te hebben. En voor de lopers doemt meteen die heel mooie brug op. Die plaatjes gaan de hele wereld over.” De nieuwe startlocatie heeft volgens de organisatie als voordeel dat de door-

stroming van de hardlopen de massa op de Coolingsingel beter verloopt. Voorts loopt de marathon ermee vooruit op een ingrijpende herinrichting van de Coolingsingel in de komende jaren.

Een andere traditie verhuist mee naar de nieuwe startlocatie aan de voet van de Erasmusbrug: het startkanon en de hoogwerker met de Rotterdamse volkszanger Lee Towers, die elk jaar de start inluidt met zijn hit ‘You’ll never walk alone’. Het parcours van de klas-

sieke afstand over 42,195 kilometer door Rotterdam staat bekend als één van de snelste ter wereld. In het verleden zijn er drie wereldrecords gelopen. Het parcoursrecord is in handen van de Keniaan Duncan Kibet die in de editie van 2009 een tijd liep van 2.04.27. De Ethiopische Tiki Gelana zette in 2012 het parcoursrecord bij de vrouwen op 2.18.58.

De organisatie rekent in het marathonweekeinde op 45.000 lopers, verdeeld over diverse afstanden.

Toro Rosso zet Rus Kviat aan de kant

SEPANG — De Russische coureur Daniil Kviat komt de eerstvolgende races in de Formule 1 niet meer in actie. Zijn renstal Toro Rosso heeft hem voorlopig aan de kant gezet en laat de Fransman Pierre Gasly vanaf komend weekeinde in de Grand Prix van Maleisië het zitje overnemen van de Rus.

“Daniil Kviat heeft dit jaar niet laten zien waartoe hij in staat is. Deels door technische problemen, maar ook door eigen fouten. Vandaar dat we hem de komende races laten vervangen door Pierre Gasly”, aldus teambaas Franz Tost. De Fransman zal op het circuit van

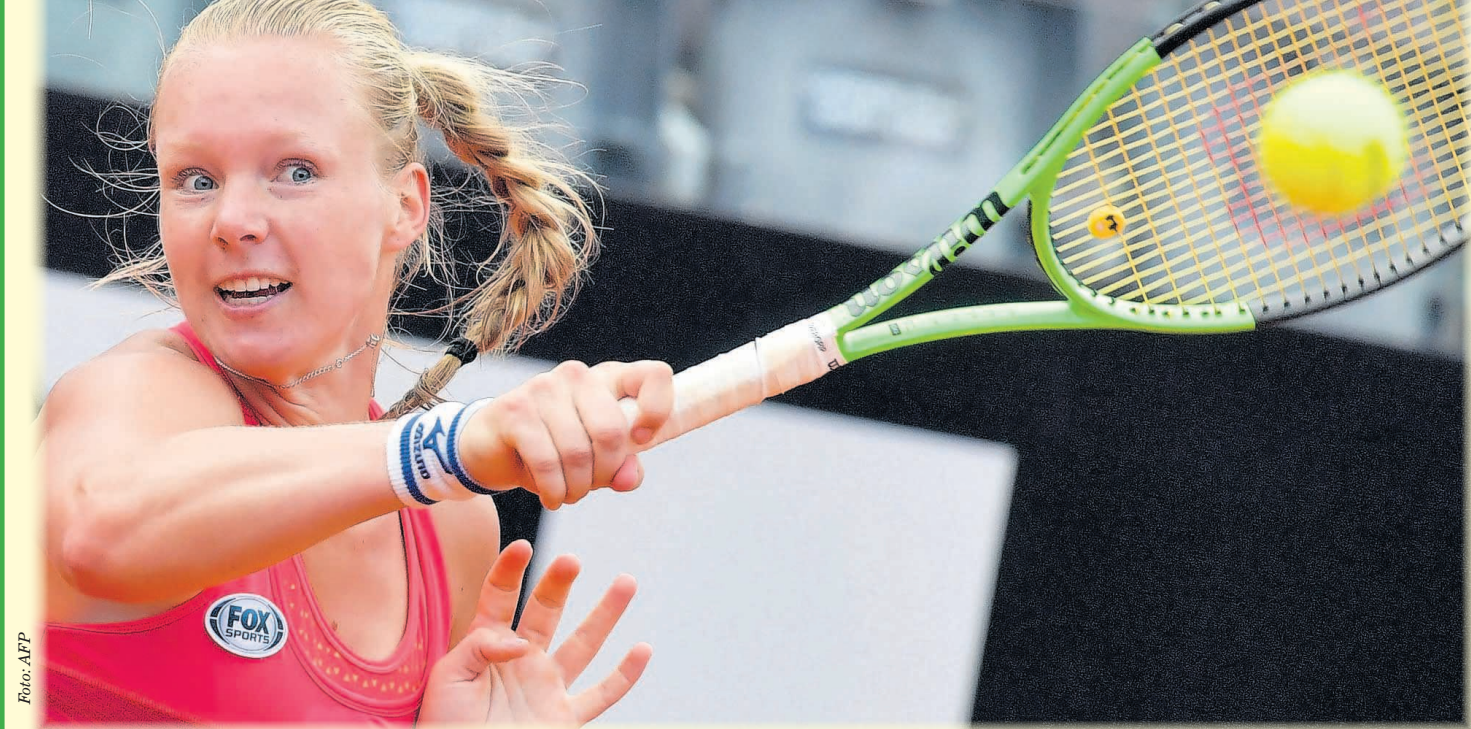
Sepang zijn debuut in de Formule 1 maken. Kviat scoorde dit jaar pas 4 punten in het kampioenschap en presteerde veel minder dan zijn Spaanse ploeggenoot Carlos Sainz, die 48 punten heeft vergaard. Sainz verruult Toro Rosso aan het einde van dit

jaar voor Renault, waardoor er voor 2018 ruimte is voor nieuwkomers bij de opleidingsploeg van Red Bull. De 21-jarige Gasly geldt als een belofte. Hij won in 2016 het kampioenschap in de talentklasse GP2 en presteert dit seizoen goed in de Japanse Super Formula. Als reserverijder heeft hij de bolide van Red Bull al eens getest, maar in Maleisië wordt het ernst. “Dit is voor ons een geschikt moment te kijken naar de coureurs die we in 2018 willen

vastleggen. Pierre heeft al laten zien dat hij over een groot talent beschikt, maar nu willen we zijn vaardigheden wel eens beoordelen tijdens een heel weekeinde in de Formule 1”, aldus Tost.

Of Kviat nog toekomst heeft in de koningsklasse, is niet duidelijk. Toro Rosso liet weten dat het team geen definitief afscheid van hem heeft genomen. “Hij blijft deel uitmaken van de Red Bull-familie.”

Bertens druipt af in tweede ronde Wuhan

Kiki Bertens

WUHAN — Kiki Bertens is niet verder gekomen dan de tweede ronde van het WTA-toernooi in het Chinese Wuhan. De Nederlandse tennisster verloor in twee sets van de Amerikaanse Varvara Lepchenko: 4-6 en 4-6.

De Wateringse leek in Wuhan weer wat van haar oude vorm te hebben teruggevonden. Ze stond voor het eerst sinds half augustus weer in de tweede ronde na een duidelijke zege op de Roemeense Monica Niculescu (6-2 en 6-1) in de eerste ronde. Het kwam er echter tegen Lepchenko niet uit. In de eerste set moest Bertens bij een stand van 4-4 en 40-40 een pijnlijke linkerenkel laten behandelen. Ze speelde met tape om het gewricht verder, maar gaf daarna wel de set prijs. In

het tweede bedrijf kwam Bertens 2-0 voor, maar daarna begon het verval. Lepchenko won vier games op rij en gaf de voorsprong niet meer uit handen, al bleef Bertens ervoor knokken.

Lepchenko, de nummer 76 van de wereld, boekte haar tweede overwinning op rij op een hoger geplaatste speelster. In de eerste ronde versloeg ze haar landgenote en US Open-finaliste Madison Keys.

Bertens, die de nummer 30 van de wereld is, staat in Wuhan ook ingeschreven met de Duitse Julia Görges in het dubbelspel. Afgelopen week pakte de Nederlandse in Seoul met de Zweedse Johanna Larsson aan haar zijde haar derde dubbelspeltitel van het jaar.

Handbalselectie nog zonder bondscoach

OOSTERBEEK — De voorlopige selectie van de Nederlandse handballers telt 28 spelers, maar nog geen bondscoach. Het Nederlands handbalverbond (NHV) is nog bezig om een opvolger voor Joop Fiege vast te leggen.

De tijd dringt, want Oranje speelt op 25 oktober in Rotterdam de eerste WK-kwalificatiewedstrijd tegen Griekenland. Volgens het NHV wordt de definitieve selectie uiterlijk 15 oktober bekendgemaakt. Fiege meldde vorige week dat hij uit onvrede over het topsportbeleid van het verbond zijn functie als bondscoach had neergelegd. Hij verlengde zijn contract bij het NHV begin augustus nog met twee jaar. Fiege is nog wel coach van Oosting E&O.

Strafschoppenreeks Lisse en Hoek moet over

ZEIST — FC Lisse en HSV Hoek moeten via een nieuwe strafschoppenreeks uit gaan maken wie zich plaatst voor de tweede ronde van de KNVB-beker. Lisse won vorige week de serie met 5-4, maar de scheidsrechter liet de strafschoppen niet in de juiste volgorde nemen.

De KNVB liet gisteren weten dat woensdag 4 oktober om 21.00 uur de penaltyreeks in Lisse wordt overgedaan. De bond besloot dat na overleg met de internationale spelregelcommissie IFAB. De winnaar neemt het in de volgende ronde op tegen Heracles Almelo. De scheidsrechter liet vorige week woensdag, na een gelijke stand na de reguliere speeltijd en verlenging, de strafschoppen volgens het

zogeneten ABBA-principe nemen. Dat houdt in dat het ene team begint en vervolgens het andere team twee keer achter elkaar aan de beurt is. Met dat systeem wordt momenteel in bepaalde landen en bij bepaalde toernooien geëxperimenteerd. “De KNVB maakt geen onderdeel uit van deze pilot en experimenteert hier dus niet mee”, legde de voetbalbond maandag uit waarom is besloten tot het overdoen van de penalty’s.

Het nemen van de strafschoppen gebeurt met dezelfde spelers die op het veld stonden aan het einde van de verlenging. “De KNVB erkent dat het een vervelende situatie is en heeft daarom besloten nader bepaalde kosten rondom de wedstrijd voor zijn rekening te nemen”, meldt de bond verder. FC Lisse liet gisteren op de clubwebsite weten de schriftelijke onderbouwing van het besluit van de KNVB nog te moeten ontvangen. “Na bestudering van de onderbouwing zullen wij kijken of we juridische stappen zullen ondernemen”, meldt de huidige nummer vijftien uit de tweede divisie.

Moeizame kaartverkoop Pyeongchang 2018

PYEONGCHANG — De kaartverkoop voor de Olympische Winterspelen van Pyeongchang in februari 2018 komt zeer moeizaam op gang. In de eerste fase, die vorige week donderdag begon, zijn slechts 315.000 kaarten verkocht, terwijl 1 miljoen kaartjes het doel was.

De organisatie hoopte 750.000 kaarten aan de Zuid-Koreanen te verkopen, maar dat zijn er tot dusver maar 124.000 gebleken. De kaartverkoop in het buitenland verloopt beter.

De tegenvallende ticketverkoop is voor de Koreaanse centrale bank aanleiding om voor een bedrag van 1 miljard won aan kaartjes in te slaan. “Dit beschouwen wij als aan van de

manieren om de Olympische Spelen te ondersteunen, gezien de recente moeizame kaartverkoop. We nemen hiermee onze maatschappelijke verantwoordelijkheid”, aldus een woordvoerder van de bank. De organisatie van Pyeongchang 2018 (9-25 februari) verwacht dat de kaartverkoop aantrekt als de online verkoop begint.

Teun Bijleveld (r)

AMSTERDAM — Jong Ajax heeft in de Jupiler League de koppositie moeizaam vastgehouden. De Amsterdamse ploeg moest in de attractieve thuiswedstrijd tegen Telstar genoegen nemen met 1-1. Teun Bijleveld voorkwam in de 83e minuut de eerste nederlaag voor de formatie van trainer Michael Reiziger. Toine van Huizen had namens Telstar in de 27e minuut de score geopend.

Jong Ajax kwam op 14 punten, één meer dan Fortuna Sittard dat vrijdag Jong AZ met 5-1 versloeg. MVV

Maastricht staat derde met 12 punten. Telstar, evenals Jong Ajax nog ongeslagen in zes duels, bezet de tiende

plek met 8 punten. Telstar herstelde zich in Amsterdam redelijk van de mislukte in de KNVB-beker. De ploeg van trainer Mike Snoei werd vorige week op pijnlijke wijze uitgeschakeld door tweededivisieclub VVSB (4-1). Bij Jong Ajax maakte Daley Sinkgraven zijn eerste speelminuten na zijn zware knieblessure die hij in april opliep. Hij werd na een uur

gewisseld. Ook Maximilian Wöber had in de Amsterdamse verdediging een basisplaats. Jong PSV speelde met 3-3 gelijk tegen NEC. In Eindhoven scoorde Sam Lammers in de slotfase twee keer voor de thuisploeg (2-3 en 3-3). Teamgenoot Kenneth Paal moest in de laatste minuut na zijn tweede gele kaart nog van het veld.